

Milieu en duurzaamheid jaarverslag

2019

Tergooi
T 088 753 1 753
Postbus 10016
1201 DA Hilversum
www.tergooi.nl

Contact
Hildy Treffers-Veldkamp
Stafmedewerker veiligheid en
milieu
Facilitair Bedrijf
Van Riebeeckweg 212
1213 XZ Hilversum
T 088 753 33 68
M 06 53 92 36 92
htreffers@tergooi.nl

COLOFON

Datum
24 augustus 2020

Auteur(s)
Hildy Treffers-Veldkamp

Referentie

Afdeling
Facilitair Bedrijf

Versie
1.1

Status
Gecontroleerd

© **Tergooi 2016**
Alle rechten voorbehouden.
Niets uit deze uitgave mag
worden verveelvoudigd,
opgeslagen in een
geautomatiseerd
gegevensbestand, of openbaar
gemaakt, in eigen vorm of op
enige wijze, hetzij
elektronisch, mechanisch,
door fotokopieën, opnemen of
enige andere manier, zonder
voorafgaande schriftelijke
toestemming van de uitgever.

Tergooi zorgt vooruit.

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding	3
1.1	Voorwoord	3
1.2	Gegevens organisatie	3
1.3	Samenvatting jaarverslag	3
2.	Duurzaamheid	5
2.1	Uitwerkingen duurzaamheid doelstellingen	5
2.2	Dag van de Duurzaamheid: microbattle	6
3.	Milieu	7
3.1	Energie	7
3.2	Water	8
3.3	Afval	8
3.4	Vervoer	8
3.5	Milieuklachten	9
3.6	Benchmark MPZ	9
4.	ADR	11
4.1	Algemeen	11
4.2	Activiteiten in relatie tot de ADR	11
4.3	Gevaarlijke stoffen	11
4.4	Procedures	11
4.5	Scholing en training	11
4.6	Incidenten	12
4.7	Audits en controles	12
5.	Milieu en Duurzaamheid Actieplan	12
5.1	Punten 2019	12
5.2	Actieplan 2020 en verder	13
6.	Bijlagen	14
6.1	Afvalcijfers	14
6.2	Energiecijfers Blaricum	16
6.3	Energiecijfers Hilversum	19
6.4	Energiecijfers Tergooi Totaal	22
6.5	Vuil water	26
6.6	Benchmark Milieubarometer 2019	28
6.7	WKO Hilversum	34

1. Inleiding

1.1 Voorwoord

Voor u ligt het milieu- en duurzaamheid jaarverslag van Tergooi. In dit verslag is terug te lezen welke activiteiten in 2019 zijn ontplooid op het gebied van duurzaamheid binnen Tergooi. Ook kunt u lezen wat de verbruiken waren op energiegebied en de ontwikkelingen daarbij. Vervoer en afval ontbreken niet in dit verslag. Om te zien of we op de goede weg zijn doet Tergooi ieder jaar mee aan de milieubenchmark van Milieu Platform Zorg. Hierin worden de milieugegevens van diverse ziekenhuizen met elkaar vergeleken. Tot slot vindt u ook een hoofdstuk ADR in dit verslag waarmee dit hele jaarverslag kan dienen als het verplichte jaarverslag voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Het heeft een plaats in dit verslag omdat de meeste gevaarlijke stoffen binnen Tergooi als afval wordt afgevoerd.

Het verslag is vastgesteld door de Raad van Bestuur in het bestuurlijk overleg van 18 augustus 2020. Mocht u na het lezen van dit verslag nog nadere informatie wensen, kunt u zich wenden tot de milieucoördinator: mw. Hildy Treffers-Veldkamp.

1.2 Gegevens organisatie

Tergooi is een ziekenhuisorganisatie met twee ziekenhuislocaties: in Hilversum en in Blaricum. Daarnaast is er nog een dependance in Weesp in het Regionaal Medisch Centrum waar een Eerstelijns Diagnostisch Centrum (EDC) zit en diverse poliklinieken spreekuur draaien. In het EDC kan door huisartsen een röntgenfoto worden aangevraagd. Hiervoor hoeft de patiënt dus niet eerst naar een specialist.

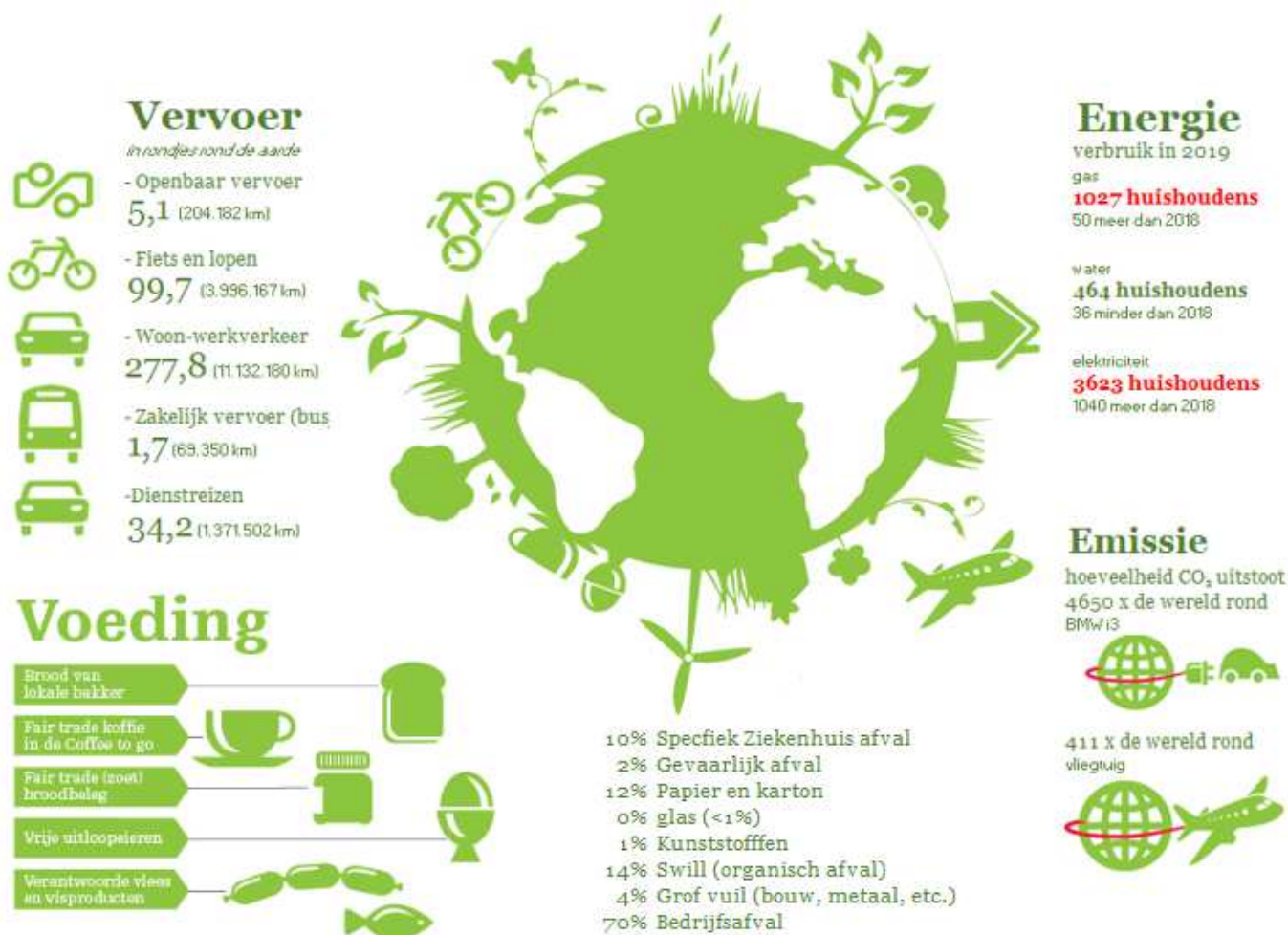
In het najaar van 2019 is Tergooi begonnen met de bouw van een nieuw ziekenhuis, naast het bestaande. Dit ziekenhuis wordt in 2022-2023 opgeleverd.

Tergooi is het ziekenhuis voor de inwoners van Gooi en Vechtstreek en omgeving. Het motto is: "Tergooi zorgt vooruit". Dat doen we door het centraal stellen van de relatie tussen patiënt en zorgverlener. We ontwikkelen ons steeds meer naar een innovatieve zorgorganisatie die hoogwaardige zorg biedt, afgestemd op de behoeften van de patiënt. Opleiding en onderzoek zit hierbij verankerd in de organisatie. We hebben focus op de zorg voor ouderen, voor oncologische patiënten en voor patiënten met hart- en vaatziekten. We hebben een sterkte, gemeenschappelijke drijfveer om van betekenis te zijn voor de mensen voor wie we het doen, vanuit onze eigen expertise. Hierbij staat de mens centraal. Niet alleen de patiënt en bezoeker, maar ook onze medewerkers. Bij al onze activiteiten willen we duurzaamheid in de basis verankeren om van daar uit ook voor de toekomst te kunnen zorgen.

Meer gegevens en uitgebreide details kunnen teruggelezen worden in het Jaarverslag van Tergooi.

1.3 Samenvatting jaarverslag

De samenvatting van alle cijfers laten zich vertalen in de infographic op de volgende bladzijde. In de infographic is onder andere het verbruik van Tergooi afgezet ten opzichte van huishoudens. Ondanks alle besparingen lijkt het dat Tergooi flink meer energie is gaan verbruiken ten opzichte van huishoudens. Dat is niet zo. De cijfers voor de huishoudens zijn ook bijgesteld omdat ook de huishoudens steeds zuiniger worden. Daardoor wordt het relatieve verschil tussen het ziekenhuis en een huishouden groter geworden.

Energiecijfers Tergooi

In onderstaand tabel een overzicht van de belangrijkste energiecijfers van Tergooi

Energieverbruik (MJ)	water (M ³)	Gas (M ³)	Elektriciteit (kWh)	
↓5,8%	↓7,2%	↓7,6%	↓3,6%	
80.072.163	63.533	1.376.509	10.260.898	2019
85.012.354	68.436	1.490.454	10.644.780	2018
85.131.120	67.465	1.495.102	10.536.993	2017
89.961.871	72.403	1.616.882	10.774.321	2016

2. Duurzaamheid

Tergooi wil een van de duurzaamste ziekenhuizen van Nederland zijn. Deze ambitie is enige tijd geleden uitgesproken door de Raad van Bestuur. De bouw van een nieuw (duurzaam) ziekenhuis past hier bij. Maar omdat duurzaamheid verder gaat dan zoeken naar besparingen op energie gebied, overgaan naar groene stroom, etc., heeft Tergooi een werkgroep duurzaamheid. Dit team bestaat uit afgevaardigden uit vrijwel alle geledingen in het ziekenhuis: facilitair, inkoop, HR, Verpleging, Artsen, Medisch Ondersteunend. Een van de zaken die deze werkgroep heeft gedaan is gekeken of we kunnen komen tot een richtlijn of beleid waar wij de duurzaamheidsuitingen van Tergooi aan kunnen toetsen of spiegelen. Hiervoor is gebruik gemaakt van de Duurzame Ontwikkeling Doelstellingen, de SDG (Sustainable Development Goals), die door de Verenigde Naties zijn samengesteld. Dit zijn 17 doelstellingen om duurzaamheid te (kunnen) ontwikkelen. Vrijwel alle doelstellingen hebben op een of andere manier te maken met de werkzaamheden binnen Tergooi. Om de zaken goed te doen is besloten om een focus aan te brengen. Hiervoor zijn 6 doelen gekozen waar Tergooi zich extra op zal inspannen. In onderstaande infographic is te zien welke dat zijn.

Developed in collaboration with THOLLIMACK & COMPANY | TheGlobalGoals@thollimack.com | +31 (0)20 520 1010
For updates or usage, contact: duurzaamheids@tergooi.nl | This official illustration made by UNWFP Brussels (December 2016)

Door de focus is het makkelijker om duurzaamheidsprojecten op te pakken, en andere nog even te laten liggen. Doel hiervan is om te zorgen dat er geen woud aan duurzaamheid initiatieven ontstaat, maar een goed en gedegen aanpak om te komen tot het duurzaamste ziekenhuis van Tergooi.

Duurzaamheid is voor Tergooi belangrijk, maar de activiteiten van de werkgroep zijn ondergeschikt aan de dagelijkse operationele activiteiten.

2.1 Uitwerkingen duurzaamheid doelstellingen

Bij de duurzaamheid doelstellingen uit de vorige paragraaf zijn de volgende uitingen om tot het doel te komen:

Goede Gezondheid en Welzijn. Dat is voor een ziekenhuis bijna een kerntaak: mensen beter maken of een betere gezondheidsperspectief te geven. Naast de zorg voor onze patiënten wil Tergooi zich ook

inzetten voor de gezondheid van de medewerkers. Hiervoor is het programma “Fit in Tergooi” in het leven geroepen. Hierin zitten naast allerlei cursussen en bewegingsprogramma’s ook ontspannen massages, tips voor gezonde voeding, etc.

Betaalbare en Duurzame Energie. Als ziekenhuis is Tergooi een groot verbruiker. Zie voor de overzichten van het verbruik hoofdstuk 3.1. Om toch verantwoord met het energieverbruik om te gaan is er een werkgroep energie die maandelijks naar de verbruiken kijkt. Verder heeft Tergooi investeringen gedaan in zonnepanelen en heeft het mee helpen ontwikkelen van een efficiënte GasMotorWarmtePomp (GMWP) die door het verbranden van aardgas niet alleen warmte en warm tapwater produceert, maar ook koude waarmee het gebouw gekoeld kan worden. In Hilversum is deze GMWP gekoppeld aan een grondwaterbron om eventueel overtollige warmte dan wel koude in de bodem te kunnen opslaan voor later gebruik. De ingekochte elektriciteit is afkomstig van windenergie. Er wordt nog onderzocht of het financieel mogelijk is om ook het gasverbruik te vergroenen. De nieuwbouw wordt voorbereid op gasvrij.

Industrie, Innovatie en Infrastructuur. Zoals bij het doel van betaalbare en duurzame energie beschreven is, kijkt Tergooi waar het kan helpen ontwikkelen van nieuwe technieken, of gebruik kan maken van nieuwe technieken. Dit gaat altijd samen met anderen, aangezien wij een ziekenhuis zijn en geen maakindustrie. Naast de technieken die invloed hebben op het energiegebruik, kijkt Tergooi ook waar de impact op het verkeer omlaag kan. Hiervoor is een mobiliteitsonderzoek gedaan, en een plan geschreven. Doel is dat een (groot) deel van de medewerkers niet of minder met de auto naar het werk komt. Dat is niet alleen gezonder, maar ook beter voor het milieu én er hoeven dan minder parkeerplekken te zijn bij de nieuwbouw. Dit plan zal naar verwachting in 2020 ingevoerd gaan worden. Verder werkt Tergooi samen met de overheid om de bereikbaarheid met Openbaar Vervoer te vergroten.

Verantwoorde consumptie en productie: Bij dit doel kijkt Tergooi vooral naar het tegengaan van voedingsverspilling. Daarnaast wordt zo veel mogelijk van de voeding verantwoord geproduceerd. Verder heeft Tergooi een duurzaam inkoopbeleid opgesteld om duurzaamheid op zo veel mogelijk plaatsen uit te kunnen rollen. De afdeling inkoop heeft hierin een grote rol. Het gaat hierbij van het inkopen van pennen tot pacemakers, van afvalbakken voor het specifiek ziekenhuis afval tot zeep.

Leven op het land: Dit doel heeft de werkgroep expliciet op willen nemen omdat Tergooi een ziekenhuis in het groen is. De Chemotuin en groene kas zijn al bijzondere uitingen van de groene omgeving. Beide ziekenhuislocaties zijn in een landelijke, boomrijke omgeving gelegen. Tergooi Hilversum ligt tegen een natuurgebied aan. Omdat voor de bouw van het nieuwe ziekenhuis een grote hoeveelheid bomen omgekapt moesten worden, wil Tergooi zich inspannen om in de nieuwe situatie het landschap zo goed mogelijk te herstellen. Hierbij is oog voor biodiversiteit en rust in de (directe) omgeving van het ziekenhuis.

2.2 Dag van de Duurzaamheid: microbattle

Ieder jaar op 10 oktober (10-10) is het wereldwijd de dag van de duurzaamheid. Op of rond deze dag worden dan diverse activiteiten georganiseerd om duurzaamheid onder de aandacht te brengen. In 2019 werd voorafgaand aan de dag van de duurzaamheid voor de derde keer een microbattle georganiseerd. Je kon met 1 of meer teams als organisatie meedoen. Tergooi heeft voor het eerst met twee teams, in totaal 27 personen, aan de microbattle deelgenomen. Doel van de microbattle was dat je drie weken lang elke dag duurzame acties uitvoerde. Variërend van het oprapen van minimaal 3 stuks zwerfafval tot het geven van een compliment aan een vreemde. Van het op de fiets naar je werk komen tot het niet gebruiken van wegwerpverpakkingen. Vooral dat laatste riep binnen het ziekenhuis nogal wat vragen op. Omdat binnen de gezondheidszorg vanwege allerlei hygiëne regels veel met wegwerpmaterialen gewerkt wordt, telde dit professioneel gebruik niet mee. Wel gaf het veel stof tot nadenken. Dagelijks

kon door het uitvoeren van 9 verschillende opdrachten punten gescoord worden. Tergooi was het enige ziekenhuis dat meedeed, overige deelnemers waren organisaties die (duurzaamheids)adviezen geven, overheid, gemeenten, vastgoedbedrijven, waterbedrijven, een cateringbedrijf, etc. In totaal deden aan deze eerste microbattle duurzaamheid 13 organisaties mee. De puntentelling ging per deelnemend lid van een team. Tergooi is bij deze battle niet in de prijzen gevallen.

3. Milieu

In 2019 heeft Tergooi meegewerkt aan een pilot rond het opzetten van een portefeuille routekaart Zorg. Dit is een plan om door invoering van allerlei maatregelen te komen tot een reductie van de CO₂ uitstoot. Op die manier kan Tergooi, en de zorg als sector, een steentje bijdragen aan de grotere doelen van Nederland op dit gebied.

3.1 Energie

In onderstaand tabel een overzicht van de verbruiken van de afgelopen 4 jaar. Het % verschil is ten opzichte van het jaar ervoor.

Tergooi totaal	Energieverbruik (MJ)	water (M ³)	Gas (M ³)	Elektriciteit (kWh)
	↓5,8%	 ↓7,2%	 ↓7,6%	 ↓3,6%
2019	80.072.163	63.533	1.376.509	10.260.898
2018	85.012.354	68.436	1.490.454	10.644.780
2017	85.131.120	67.465	1.495.102	10.536.993
2016	89.961.871	72.403	1.616.882	10.774.321
Locatie Hilversum	Energieverbruik (MJ)	water (M ³)	Gas (M ³)	Elektriciteit (kWh)
	↓8,3%	 ↓11,2%	 ↓11,2%	 ↓4,0%
2019	46.497.779	39.062	853.569	5.532.194
2018	50.704.153	44.001	961.747	5.762.490
2017	51.258.129	43.507	968.418	5.758.259
2016	54.336.155	44.361	1.041.521	5.936.671
Locatie Blaricum	Energieverbruik (MJ)	water (M ³)	Gas (M ³)	Elektriciteit (kWh)
	↓2,1%	 ↑0,1%	 ↓0,4%	 ↓3,1%
2019	33.574.384	24.471	522.940	4.728.704
2018	34.308.201	24.435	528.707	4.881.840
2017	33.872.991	23.958	526.684	4.778.734
2016	35.625.716	28.042	575.631	4.837.650

Bij de tabel moet opgemerkt worden dat de cijfers voor verbruik van energie volledig op basis van berekening van het verbruik van gas en elektriciteit tot stand is gekomen. Wat opvalt, zijn de grote dalingen in het verbruik van gas in Hilversum. Dit is grotendeels toe te schrijven aan het in gebruik nemen van een Warmte-Koude bron in februari. Deze is gecombineerd met een Gas Motor Warmte Pomp (GMWP) die naast warmte ook kou produceert. De kou gaat in de winter de bodem in, en wordt er in de zomer uit gehaald. Met de warmte is het omgekeerd: die wordt er in de winter uit gehaald en gaat er in de zomer in. Door de GMWP te koppelen aan de bron, is het makkelijker om een goede bodembalans te houden. Mede hierdoor is het comfort op de afdelingen gestegen. Vooral in de zomermaanden. Door de GMWP hoeven de grote koelmachines in de winter niet bij te springen als onverhoopt de temperatuur toch oploopt. De warmte wordt grotendeels gebruikt om warm tapwater te maken. Daarnaast is er minder gas verbruikt omdat het een wat warmer jaar was: er hoefde minder gestookt te worden.

Ook het elektriciteitsverbruik is gedaald. In Hilversum is de elektriciteitsmeter in juni vervangen. Deze blijkt echter niet goed het verbruik te meten. De zogenaamde 3^e fase mist waardoor de meter minder aangeeft dan dat er daadwerkelijk verbruikt wordt. Tergooi heeft dit gesignaleerd en opgenomen met de energieleverancier, maar dit kan alleen verholpen worden bij een noodstroomtest als het hele ziekenhuis van het elektriciteitsnet af is. Dit zal pas in 2020 het geval zijn. Tot die tijd is het verbruik gecorrigeerd, maar zal niet voor 100% correct zijn. Toch is de besparing in Hilversum wel binnen de verwachting: door de GMWP en gebruik making van de bron, is er minder energie ingekocht. Het lagere verbruik in Blaricum is ook geheel in lijn met de verwachting.

In 2019 heeft Tergooi een EED rapportage bij de overheid ingediend met de verbruiken en besparingsplannen voor de komende jaren. Dit plan is goedgekeurd. De meeste van de punten uit het EED rapport worden in de nieuwbouw gerealiseerd.

3.2 Water

(Schoon) water is steeds meer een groot issue in de wereld en iets waar we zuinig op moeten zijn. Tergooi doet dan ook haar best om voor een goede waterhuishouding te zorgen. Dat het waterverbruik in Hilversum zo veel lager is dan het jaar ervoor is niet omdat er zoveel extra bezuinigd is. In 2018 bleek er meer verbruikt te zijn door een grote lekkage die lastig te verhelpen bleek. Door reparatie van het lek is het extra verbruik van 2018 volledig weggefallen en zijn de besparende maatregelen van de jaren ervoor eindelijk effectief zichtbaar. Ook veranderingen in de productie hebben invloed op het waterverbruik. Wanneer meer mensen op de dagverpleging geholpen worden, zal men niet in het ziekenhuis douchen. Het lichte meerverbruik in Blaricum is marginaal. Warmte, productie veranderingen, meer of minder vrije dagen in een jaar, kunnen dit verschil al veroorzaken.

3.3 Afval

In 2019 is ruim 5% minder afval afgevoerd dan in 2018. Dit zat vooral in papier en deels in glas. Begin 2019 is de grote glascontainer verwijderd en vervangen door kleinere containers. Vanwege veranderingen in de regels mag sinds begin 2019 alleen nog zogenaamd consumentenglas van bijvoorbeeld sappflessen, wijnflessen, potjes, etc. apart ingezameld worden. Het glas dat gebruikt wordt voor medicijnen etc. niet meer. Dit mag met het restafval mee als het écht leeg is, en anders moet het in het specifiek ziekenhuis afval.

Vermindering in papier is vooral door het elektronisch patiëntendossier. Oude archieven zijn inmiddels zo veel mogelijk opgeruimd, en nu is het minder papierverbruik goed zichtbaar.

De overige afvalstromen fluctueren binnen de marges en zijn door meer/minder productie verklaarbaar. In 2019 heeft Tergooi wel meer moeten betalen voor het afvoeren van het afval. Enerzijds omdat de kosten van het afval zijn gestegen. Anderzijds omdat juist de dure afvalstromen niet verminderd zijn.

Zie voor overzicht van de cijfers bijlage 6.1.

3.4 Vervoer

Vervoer blijft binnen de gezondheidszorg een lastig item om te beïnvloeden. Niet alleen medewerkers komen met eigen auto, fiets, OV of lopend naar het werk. Er komen dagelijks ook vele patiënten en bezoekers. Om van de toeleveranciers en koeriers nog maar te zwijgen. Een ziekenhuis is een verkeer veroorzakend object. Dat wil niet zeggen dat Tergooi er geen aandacht voor heeft. In 2019 zijn er onderzoeken gedaan om tot een vervoersbeleid te komen. Reden voor ontwikkeling van dit beleid is meerledig. Een van de hoofdredenen is het reduceren van autogebruik om zo minder parkeerplaatsen door personeel in te laten nemen. Het is ook vooruitlopend op de nieuwbouw in Hilversum en ter compensatie van wegvallen van parkeerplaatsen in Hilversum door de bouwwerkzaamheden. Dat dit goed is voor mens en milieu is dan meteen een mooie bijvangst. Milieu wordt ook meegenomen in het bedrijfsvervoer: slecht een paar functionarissen binnen het ziekenhuis hebben een “auto van de zaak” of een dienstauto. Deze zijn vrijwel allemaal elektrisch of hybride. Bij vervanging van de

transportauto's wordt ook gekeken naar het energielabel. Niet alleen vanwege het milieu, maar ook omdat een wagen met een hoog energielabel nu eenmaal minder verbruikt en dus zuiniger in verbruik is.

De cijfers voor het vervoer zoals in de Benchmark gebruikt wordt, komen tot stand op basis van de reiskostendeclaraties van en voor het personeel. Deze cijfers zijn de beste benadering voor het aantal kilometers die door het personeel gemaakt wordt, maar meer dan een benadering is het niet. De vervoercijfers voor toeleveranciers en bezoek/patiënten wordt buiten beschouwing gelaten. Het genereren van deze cijfers is te onnauwkeurig omdat veel toeleveranciers niet exclusief voor Tergooi rijden, en onbekend is waar alle bezoekers en patiënten vandaan komen met welk vervoersmiddel.

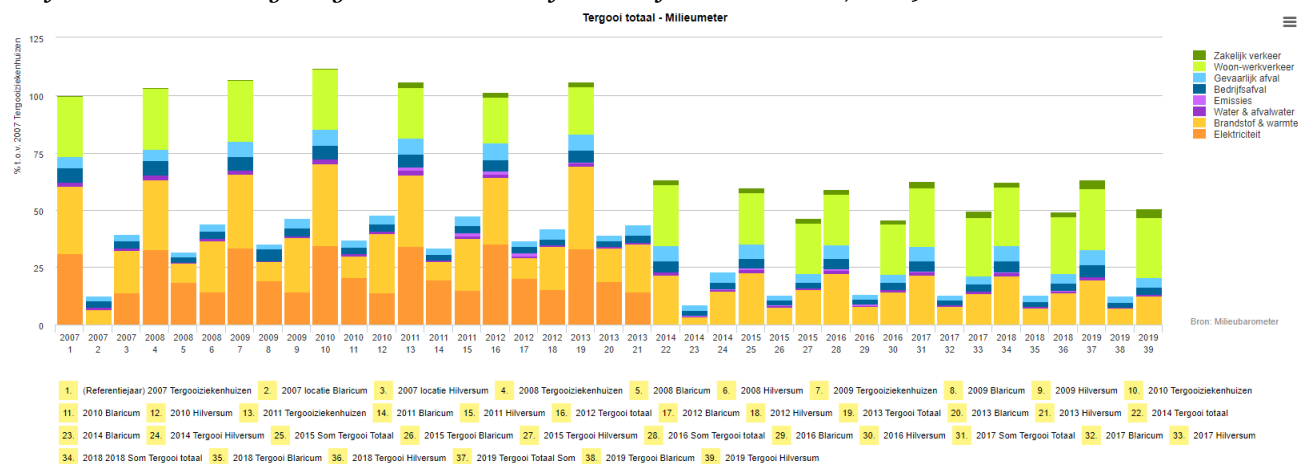
3.5 Milieuklachten

Tergooi hanteert een klachtenrapportagesysteem via de kwaliteitsportaal. Alle externe klachten komen via de afdeling kwaliteit, alle interne klachten worden via het systeem aan een afdeling toegewezen. De milieuklachten komen altijd langs de stafmedewerker Veiligheid en Milieu. Tergooi ontvangt weinig klachten op milieugebied. In 2019 is er een klacht rond geluidsoverlast binnen gekomen. Het betrof een bewoner van een nieuwbouwflat, die dat jaar opgeleverd is. Voor die tijd waren er geen huizen/bewoners in dat deel van Hilversum. Deze klacht is uitgezocht, en vermoedelijk ging het om een ventilator van een koelunit op het dak van de polikliniek. Vermoedelijk, omdat aan het eind van het jaar de klacht niet meer te horen was door de nieuwbouw en het niet meer met geopende ramen slapen door deze bewoner. In 2020 zal nagegaan worden of de klacht nog bestaat voor het dossier gesloten wordt. Op de locatie Blaricum zijn geen milieuklachten ontvangen.

3.6 Benchmark MPZ

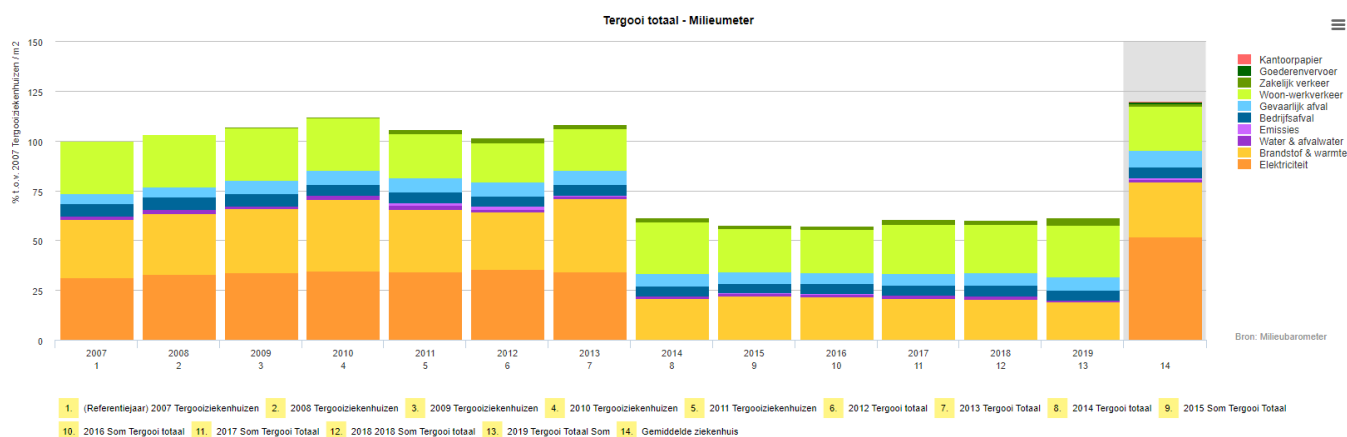
Tergooi maakt al enkele jaren gebruik van de milieubarometer van Stimular en Milieu Platform Zorg. In deze barometer worden alle cijfers die u ook in dit verslag terug kunt vinden digitaal verzameld. Op die manier kunnen ook alle cijfers met andere gebruikers van de barometer vergeleken worden. Door gebruik te maken van de barometer kan Tergooi ook kijken hoe de milieubelasting over de jaren zich ontwikkeld. Dat is onder andere te zien in de onderstaande grafieken.

Grafiek Milieubelasting Tergooi totaal en de afzonderlijke locaties 2007-2019

In de grafiek is te zien dat vanaf 2014 elektriciteit geen milieubelasting meer kent omdat Tergooi groene stroom inkoop. Het lezen van de grafiek is makkelijker als alleen naar Tergooi als totaal wordt gekeken. Dit omdat vervoer alleen voor Hilversum wordt ingevuld, maar voor beide locaties geldt. De grafieken maken duidelijk dat Tergooi geen grote sprongen meer maakt op het gebied van milieubelasting. Wel doet Tergooi het beter dan een gemiddeld ziekenhuis, die in de laatste staaf is weergegeven.

Grafiek Milieubelasting Tergooi totaal per fte, inclusief branchegemiddelde

Benchmark Extern

In Bijlage 6.6 zijn tabellen overgenomen vanuit de benchmark MPZ. Bij ieder tabel is gefilterd op verbruik per m2. Waar dit niet kon, is dit gedaan per fulltime equivalent medewerker (Fte). Uit deze benchmark blijkt dat op het gebied van energie Tergooi een van de koplopers is. Bij het verbruik van Gas is de positie van Tergooi gedaald. Dat komt omdat er ziekenhuizen zijn die al vergaande maatregelen hebben getroffen om van het gas af te komen. Bij gebouw gebonden energie is Tergooi nog steeds in de top 5 te vinden. Dit komt grotendeels door de afwezigheid van grote koelinstallaties in het gebouw. Hierdoor wordt minder energie verbruikt, maar het gaat wel ten koste van het comfort in de steeds warmer wordende zomers. Dit maakt ook dat Tergooi een goede 4^e plaats inneemt als je kijkt naar de CO2 uitstoot. Bij de CO2 uitstoot zijn factoren als vervoer etc. meegenomen.

Bij het afval is Tergooi een middenmoter. De verschillen tussen de organisaties onderling zijn hier niet groot.

4. ADR

4.1 Algemeen

Tergooi heeft als ziekenhuis te maken met gevaarlijke stoffen. Niet alleen als grondstof maar ook als afvalstoffen. Dat betekent dat Tergooi zich moet houden aan allerlei wet- en regelgeving rond gevaarlijke stoffen zoals de Arbowet en wetgeving rond vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg. De laatste wordt ook wel de ADR genoemd. Bepalingen uit deze wet maken dat er een jaarverslag gemaakt moet worden, wat u nu leest, en een Veiligheidsadviseur Gevaarlijke Stoffen moet worden benoemd. Binnen Tergooi ligt deze taak bij de Stafmedewerker Veiligheid en Milieu: mw. H. Treffers-Veldkamp. Certificaathouder ADR nr. 2008024032, afgegeven op 14 juni 2018. De taken van de Veiligheidsadviseur binnen Tergooi zijn vooral toezien op het op de juiste manier aanleveren van Gevaarlijk afval, zorg voor procedures en protocollen en verzorgen van voorlichtingen, trainingen en scholingen.

4.2 Activiteiten in relatie tot de ADR

De ADR kent verschillende rollen binnen de wetgeving. Dit zijn onder andere producent, vervoerder, belader, verpakker, ontvanger, etc. Tergooi heeft vooral de rollen van ontvanger van gevaarlijke stoffen, verpakker van gevaarlijk afval en verzenden ervan. Voor cijfers van afval verwijs ik naar hoofdstuk 3.3 en de bijlagen in 6.1. Tergooi vervoert zelf in beperkte mate materialen van Blaricum naar Weesp en vice versa. Hiervoor is een van de wagens van de afdeling Transport met de vereiste materialen uitgerust. De hoeveelheden vallen binnen de zogenaamde 1000 punten waardoor de wagen niet gekenmerkt hoeft te worden.

Binnen Tergooi wordt ook in beperkte mate gebruik gemaakt van radioactieve stoffen. Hiervoor wordt een aparte rapportage gemaakt door de afdeling Klinische Fysica en Medische Technologie. Voor informatie over deze stoffen wordt dan ook naar dit rapport verwezen.

4.3 Gevaarlijke stoffen

De hoeveelheid stoffen binnen Tergooi is sterk afhankelijk van de afdeling. Op de laboratoria is gemiddeld genomen meer aanwezig dan op een verpleegafdeling. De grootste hoeveelheid stoffen die ingekocht worden bestaat uit gassen, en dan vooral (vloeibare) zuurstof. Maar ook andere gassen worden gebruikt. Voor kalibratie van apparatuur en bij bepaalde onderzoeken. Ook brandstoffen voor de noodstroomaggregaten is een stof die in het vervoer onder de gevaarlijke stoffen valt. Hierdoor zijn vrijwel alle klassen van gevaarlijke stoffen, met uitzondering van ontploffingsgevaarlijk, in Tergooi in meer of mindere mate vertegenwoordigd. In totaal is in 2019 ruim 161.560 kg/liter gevaarlijke stoffen/gassen in Tergooi ingekocht. Een uitgebreider overzicht is voor bevoegd gezag inzichtelijk bij de afdeling Veiligheid en milieu. Voor afgevoerde stoffen verwijs ik naar het hoofdstuk afval.

4.4 Procedures

Zoals in vrijwel alle zorginstellingen, wordt er veel met procedures en protocollen gewerkt. Omgang met (gevaarlijke) stoffen is hierop geen uitzondering. De procedures en protocollen liggen vast in het Kwaliteitsportaal van Tergooi. Deze is in principe voor iedere medewerker toegankelijk. De protocollen in dit systeem worden minimaal eens per twee jaar bekeken of het nog actueel is. Ook noodprocedures zijn in dit Kwaliteitsportaal terug te vinden. Een beveiligingsplan is in principe met de stoffen die binnen Tergooi gebruikt worden niet nodig. Toch maakt dit onderdeel uit van de Ebola procedures.

Voor hulp bij noodsituaties beschikt Tergooi over een BHV organisatie. De noodprocedures zijn alle terug te vinden in het Integraal Crisisplan en/of het Bedrijfsnoodplan.

4.5 Scholing en training

Zoals aangegeven zijn er verkeersbewegingen met materialen en stoffen ontstaan in verband met het in gebruik nemen van het centrum in Weesp. Hiervoor zijn alle mensen van de afdeling Logistiek die

hiermee te maken krijgen opgeleid en voorgelicht rond de regelgeving rond vervoer gevaarlijke stoffen. Omdat het om hoeveelheden gaat die zeer gering zijn, vallen deze onder de 1000 punten regeling. Hiervoor is een interne opleiding voldoende, en hoeven de chauffeurs geen uitgebreide scholing ondergaan met een ADR diploma.

Naast het scholen van de medewerkers van Logistiek die over de weg gaan met materialen, zijn ook andere interne medewerkers geschoold/voorgelicht over het omgaan met gevaarlijke stoffen en welke procedures hier gelden. Al deze scholingen zijn in het persoonlijk dossier in Digileren terug te vinden.

Naast de bovengenoemde scholingen worden er ook regelmatig oefeningen georganiseerd binnen Tergooi. Deze richten zich vooral op brand- en evacuatiesituaties met de patiënten. Maar ook andere situaties worden in de (desktop) oefeningen benoemd en meegenomen. Ook van deze trainingen wordt het bijwonen ervan in het dossier van de medewerker een aantekening gemaakt.

4.6 Incidenten

In 2019 hebben zich geen grote incidenten met gevaarlijke stoffen voorgedaan. Wel werd regelmatig geconstateerd dat men de aangeboden SZA-vaten en –naaldenbekers niet goed gesloten aanbod aan de afdeling Intern Transport voor afvoer. Hier is steeds ter plekke uitleg gegeven over hoe hier mee om te gaan. In veel gevallen kon de fout gecorrigeerd worden. Daar waar dit niet mogelijk was, is voor passende omverpakkingen gezorgd zodat het SZA toch afgevoerd kon worden.

4.7 Audits en controles

In 2019 hebben er geen grote controles en audits plaats gevonden. De externe audits kwamen vooral van de brandweer en de Omgevingsdienst op het gebied van voldoen aan de omgevingsvergunningen. Met name op gebied van brandveilig gebruik van gebouwen en de regels rond milieu, opslag gevaarlijke stoffen, etc.

Op de locatie Blaricum was de opslag van gevaarlijke stoffen van het Pathologisch Laboratorium niet geheel op orde. Er stond te veel vloeistof in de opslag, met een te kleine capaciteit van de lekbak. Dit punt is door de kwaliteitsmensen van het Pathologisch Lab goed opgepakt. Er zijn nieuwe stellingen gekomen, met een extra grote opvangcapaciteit. Hiermee is dit op orde gebracht.

Eigen audits rond omgang met middelen en procedures in Tergooi geven geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

5. Milieu en Duurzaamheid Actieplan

5.1 Punten 2019

- Opstellen duurzaamheidsvisie Tergooi. Hiermee wordt een document bedoeld met daarin de ambities van Tergooi op gebied van duurzaamheid op hoofdlijnen om te dienen als leidraad voor de toekomst.

Dit punt is gehaald in de zin dat er focus is aangebracht in het duurzaamheidsbeleid voor Tergooi. Zie hiervoor ook hoofdstuk 2 van dit verslag.

- Terrein voorbereiden op de nieuwbouw met expliciete aandacht voor inwatering van hemelwater, uitrol van logistieke paden en openbare verlichting met een minimale impact op de ecologie, etc.

Dit punt is gehaald. De voorbereidingen van het terrein zijn gedaan ten behoeve van de nieuwbouw. Bij gebruik van de verlichting van de nieuwe wegen is expliciet gekozen voor LED in een kleur die het nachtleven zo min mogelijk verstoort.

- In gebruik nemen van de Warmte-Koude Opslag (WKO), en monitoring van het gebruik en verbruik van deze installatie.
Dit punt is volledig gehaald. Het systeem is in gebruik genomen in het begin van het jaar. Monitoring is voortdurend om het afstellen zo optimaal mogelijk te houden. Het nut van het systeem komt in de verbruik cijfers van hoofdstuk 3 tot uiting.
- Uitbreiden duurzame inzetbaarheid voor personeel.
Dit punt is gehaald. Er is een actieve werkgroep bij HR mee bezig die het programma “fit in Tergooi” onderhoudt. Vanuit dit programma wordt gezorgd dat mensen goed toegerust kunnen zijn voor hun werk.
- Opstellen vervoersplan ten behoeve van de nieuwbouw.
Dit punt is gehaald. Zie ook hoofdstuk 3.4 “vervoer”.

5.2 Actieplan 2020 en verder

In de bestaande bouw worden met het vorderen van de nieuwbouw geen nieuwe, grote, investeringen gedaan. Wel zal bij noodzakelijke onderhoud gekozen worden voor de duurzame variant als zaken écht vervangen moeten worden.

Verdere punten voor het actieplan zijn:

- Implementatie mobiliteitsplan Tergooi.
- Voortdurend monitoren energieverbruiken
- Vaststellen Portefeuille Routekaart CO2 reductie
- Uitrol bouwplannen Tergooi en punten EED.

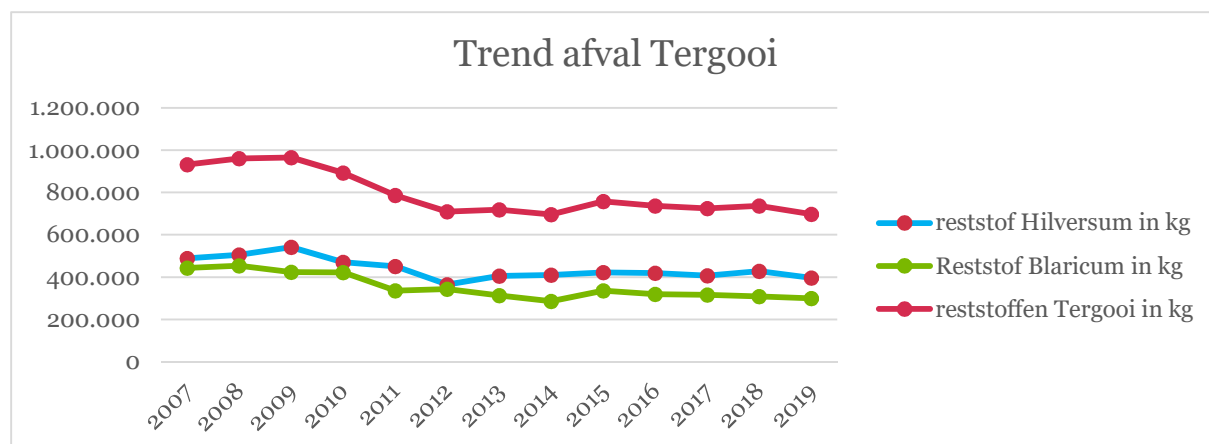
6. Bijlagen

6.1 Afvalcijfers

reststof Hilversum in kg	2015	2016	2017	2018	2019
Specifiek Ziekenhuis Afval (SZA)	48.249	43.451	43.041	48.373	49.162
Overig Gevaarlijk afval	2.568	2.603	4.554	2.612	1.834
Papier en karton	68.868	65.249	65.771	71.992	42.672
Glas	4.600	4.140	7.300	4.560	250
kunststoffen	909	1.626	1.341	1.184	1.640
organisch afval (swill)	6.370	5.110	3.780	2.160	1.110
Grof vuil (bouw, metaal, sloop etc.)	3.940	10.920	7.520	19.740	17.995
Bedrijfsafval:	286.380	285.420	274.400	277.257	282.188
Totaal	421.884	418.519	407.707	427.878	396.851

Reststof Blaricum in kg	2015	2016	2017	2018	2019
Specifiek Ziekenhuis Afval	19.773	21.261	19.965	22.718	22.746
Overig Gevaarlijk afval	7.861	9.186	5.905	7.588	11.141
Papier en karton	65.367	53.648	63.342	59.981	44.241
Glas	4.440	2.150	4.440	2.140	2.320
kunststoffen	630	891	1.224	1.089	3.236
organisch afval (swill)	15.190	11.760	8.260	2.160	2.310
Grof vuil (bouw, metaal, sloop etc.)	10.130	7.080	7.500	6.320	9.060
Bedrijfsafval (incl. grof vuil t/m 2009)	212.940	212.760	206.360	206.840	205.180
Totaal	336.331	318.736	316.996	308.836	300.234

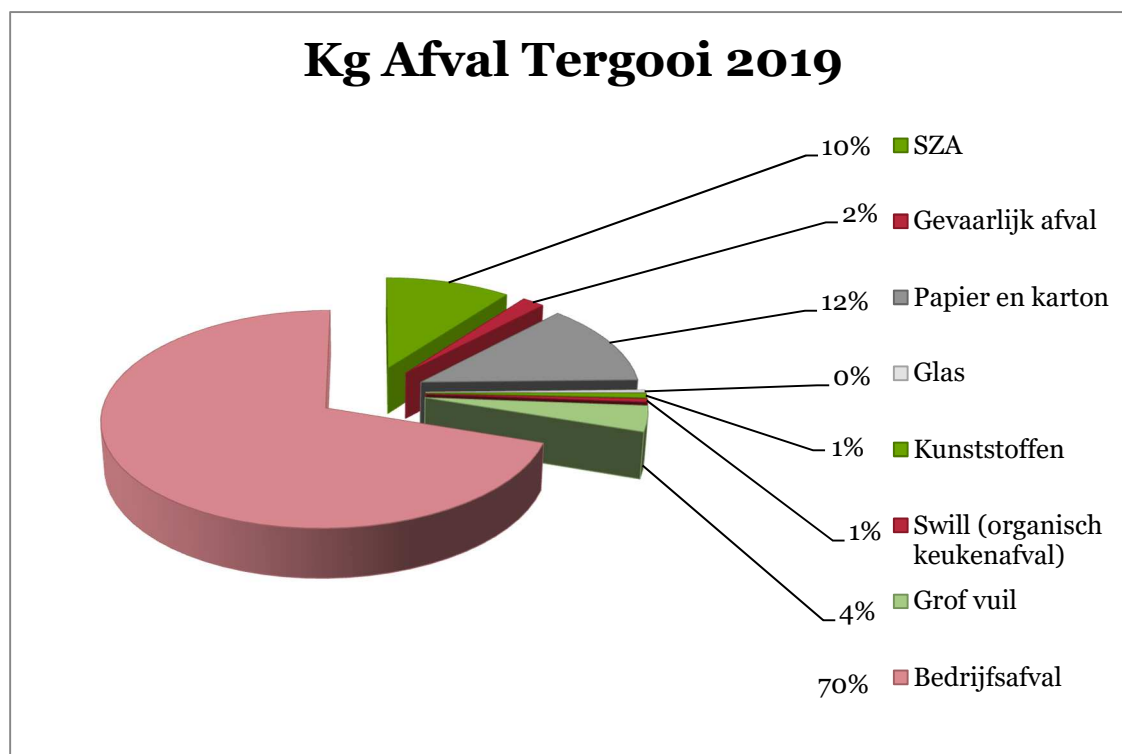
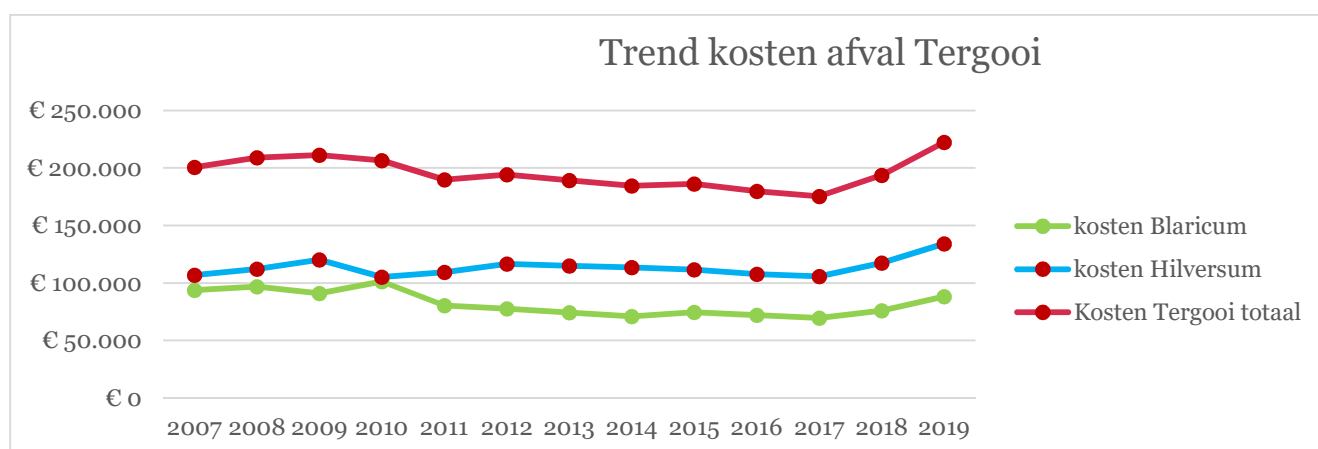
reststoffen Tergooi in kg	2015	2016	2017	2018	2019
Specifiek Ziekenhuis Afval	68.022	64.712	63.006	71.091	71.908
Overig Gevaarlijk afval	10.429	11.789	10.459	10.200	12.975
Papier en karton	134.235	118.897	129.113	131.973	86.913
Glas:	9.040	6.290	11.740	6.700	2.570
kunststoffen	1.539	2.517	2.565	2.273	4.876
organisch afval (swill)	21.560	16.870	12.040	4.320	3.420
Grof vuil (bouw, metaal, sloop etc.)	14.070	18.000	15.020	26.060	27.055
Bedrijfsafval	499.320	498.180	480.760	484.097	487.368
Totaal	758.215	737.255	724.703	736.714	697.085

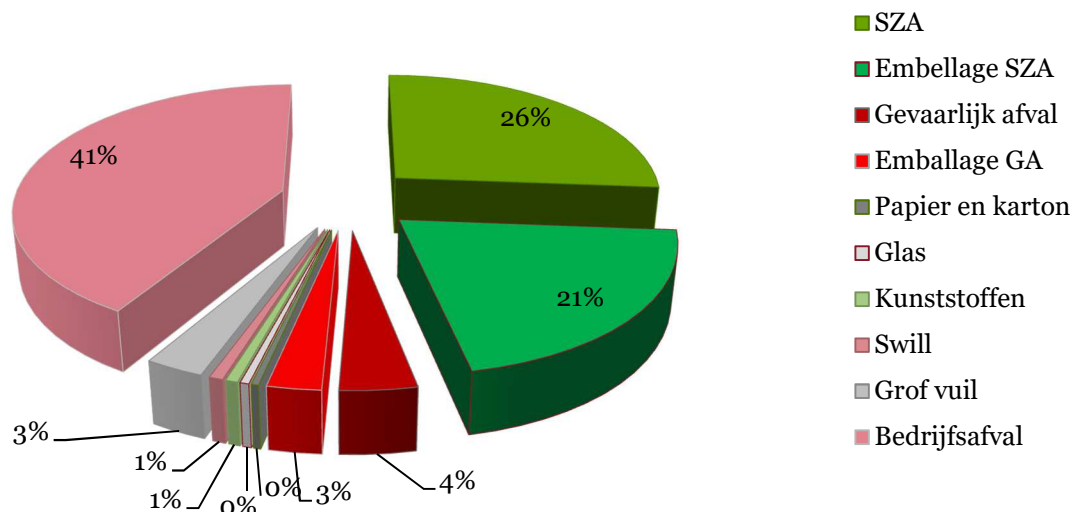
Ontwikkeling kosten afval Tergooi.

Kosten* reststoffen Tergooi totaal	2015	2016	2017	2018	2019
SZA (Specifiek Ziekenhuis Afval)	€ 49.384	€ 47.921	€ 46.832	€ 53.503	€ 58.310
Emballage SZA	€ 43.067	€ 37.747	€ 39.419	€ 42.762	€ 45.909
Gevaarlijk afval	€ 4.007	€ 5.799	€ 4.832	€ 6.632	€ 8.537
Emballage GA	€ 4.736	€ 6.021	€ 3.945	€ 8.043	€ 5.989
Papier en karton	€ 2.985	€ 393	€ 456	€ 798	€ 839
Glas	€ 914	€ 837	€ 1.134	€ 757	€ 999
Kunststoffen	€ 517	€ 672	€ 964	€ 607	€ 1.346
Swill	€ 3.779	€ 3.013	€ 2.173	€ 1.811	€ 1.536
Grof vuil	€ 3.138	€ 3.455	€ 3.171	€ 5.903	€ 6.572
Bedrijfsafval	€ 73.661	€ 74.034	€ 72.334	€ 72.748	€ 92.337
Totaal	€ 186.188	€ 179.890	€ 175.261	€ 193.563	€ 222.373

*incl. BTW.

Kosten afval Tergooi 2019

6.2 Energiecijfers Blaricum

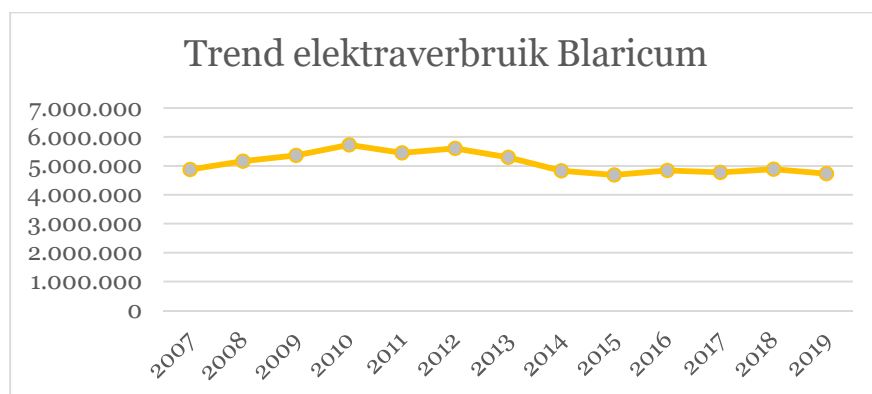
Overzicht elektriciteit

Totaal ingekocht	2015	2016	2017	2018	2019
Januari	406.207	393.642	401.867	393.507	391.274
Februari	356.430	374.415	356.432	355.455	350.292
Maart	386.179	383.580	409.860	387.677	381.573
April	373.159	374.130	360.519	388.569	378.841
Mei	377.965	408.094	410.309	445.260	400.243
Juni	392.604	422.112	420.879	422.640	424.339
Juli	444.624	444.354	435.462	490.206	446.789
Augustus	409.952	439.577	433.060	445.312	442.979
September	377.630	434.974	382.195	392.487	375.630
Oktober	388.060	386.942	399.197	406.391	381.498
November	384.094	384.657	382.419	376.968	372.262
December	389.975	391.173	386.535	377.368	382.984
Totaal kWh ingekocht	4.686.879	4.837.650	4.778.734	4.881.840	4.728.704

Kosten inkoop elektra €	2015	2016	2017	2018	2019
	€ 484.742	€ 461.365	€ 442.002	€ 473.782	€ 507.177

Vergelijk huishoudens kWh	2015	2016	2017	2018	2019
Aantal huishoudens	1.138	1.174	1.160	1.724	1.670
m ² Huishouden v.s. m ² Tergooi	3,17	3,28	3,24	3,31	5,30

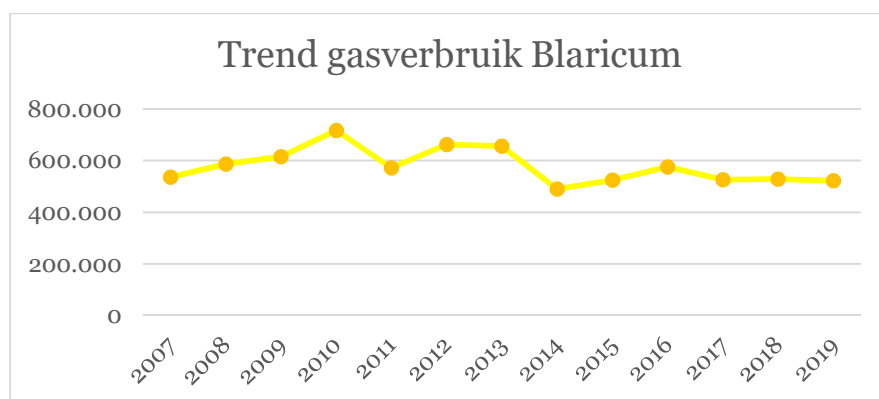

Overzicht gas

Totaal ingekocht m3	2015	2016	2017	2018	2019
Januari	79.373	73.194	90.042	68.580	79.362
Februari	67.184	71.516	64.315	85.573	57.293
Maart	59.814	69.824	55.855	70.301	53.240
April	45.475	51.247	47.917	38.418	42.556
Mei	35.156	34.639	30.132	25.991	37.833
Juni	25.063	25.758	21.994	20.444	20.802
Juli	25.032	25.550	20.731	20.364	20.224
Augustus	25.286	25.825	20.558	20.002	19.822
September	25.808	25.057	22.937	21.966	21.687
Oktober	39.148	39.437	25.837	34.605	35.046
November	46.781	63.354	53.113	58.835	63.431
December	48.272	69.960	71.396	63.628	71.644
afrekening kleine meter	2.325		1.857		
Totaal	524.717	575.361	526.684	528.707	522.940

kosten gas €	2015	2016	2017	2018	2019
	€ 253.004	€ 270.339	€ 213.803	€ 225.749	€ 255.126

Vergelijk huishoudens gas	2015	2016	2017	2018	2019
Aantal huishoudens	344	377	345	347	390
m ² Huishouden v.s. m ² Tergooi	0,96	1,05	0,96	0,97	1,24

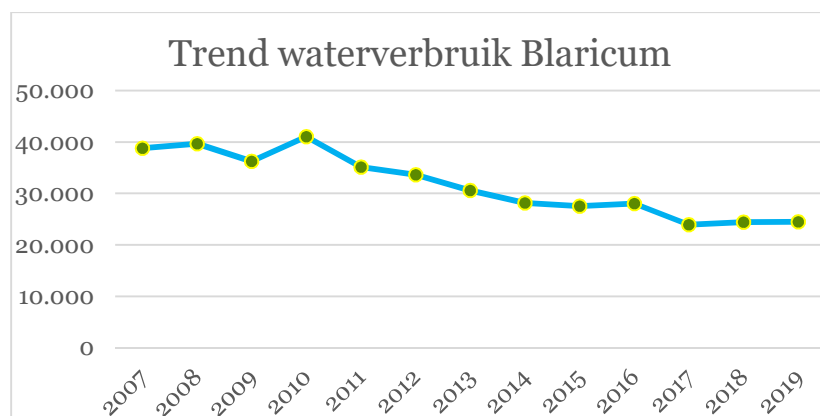

Overzicht water

Totaal ingekocht	2015	2016	2017	2018	2019
Januari	2.275	2.428	2.156	2.132	2.085
Februari	2.491	2.383	1.997	2.164	1.975
Maart	2.492	2.747	2.351	2.340	2.101
April	2.145	2.326	1.902		2.175
Mei	2.171	2.408	2.152	3.778	2.597
Juni	2.096	2.341	1.976	1.935	1.080
Juli	2.480	2.249	1.771		2.425
Augustus	2.061	2.117	1.782	2.805	1.940
September	2.309	2.164	2.409	3.286	1.850
Oktober	2.277	2.252	2.134	1.742	2.121
November	2.376	2.302	1.270	2.149	2.168
December	2.394	2.325	2.058	2.104	1.954
Totaal	27.567	28.042	23.958	24.435	24.471

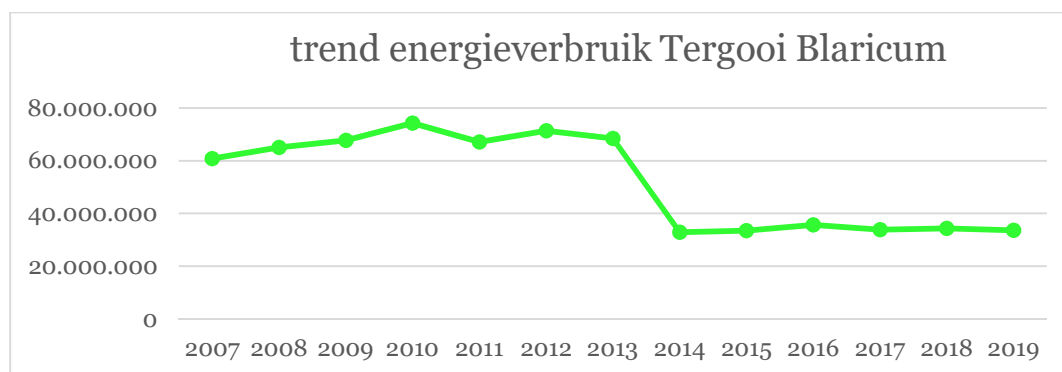
Kosten water (incl. BTW)	2015	2016	2017	2018	2019
	€ 42.991	€ 46.644	€ 42.701	€ 39.007	€ 43.959
vervuilingseenheden	413,51	420,63	359,37	366,53	367,07

Huishoudens vergelijk H₂O	2015	2016	2017	2018	2019
Aantal huishoudens	201	205	177	181	181
m ² Huishouden v.s. m ² Tergooi	0,56	0,57	0,49	0,50	0,58

overzicht energie

Jaar	2015	2016	2017	2018	2019
MJ	33.480.057	35.625.716	33.872.991	34.308.201	33.574.384
EVK (MJ/M2)	779	829	788	798	781
Gecorrigeerd energieverbruik	60.553.643	62.826.700	59.678.155	59.738.131	58.942.043
CO ₂ uitstoot kg	923.502	1.012.635	926.964	930.524	920.374

Gewogen graaddagen (de Bilt)*	2.675	2.833	2.833	2.675	2.648
correctiefactor t.o.v. vorig jaar	90,396%	94,413%	100,000%	105,898%	101,021%
Gecorrigeerd gasverbruik in m ³	580.465	609.411	526.684	499.260	517.653

Gasverbruik gem. Huishouden: 1340 m³ (2020)

Waterverbruik gem. huishouden: 135 m³ (2020)

Stroomverbruik gem huishouden: 2.832 KWh. (2020)

Gem. oppervlakte woning: 136,5 m² (65 m² x2,1)

bron: NIBUD 2020 gem huishouden 2,1 pers.

bron: CBS gem. woonopp. per persoon NL.

* bron: KWA Bedrijfsadviseurs, www.kwa.nl

6.3 Energiecijfers Hilversum

Overzicht elektriciteit

Totaal ingekocht kWh	2015	2016	2017	2018	2019
Januari	397.519	494.084	500.466	479.324	488.334
Februari	352.559	468.682	443.348	428.249	435.269
Maart	430.708	493.060	478.042	458.476	466.281
April	450.801	464.860	443.903	436.499	455.215
Mei	446.518	497.359	493.548	483.250	441.783
Juni	472.895	516.009	495.772	464.791	452.373 *
Juli	528.812	528.307	511.010	512.193	483.743
Augustus	521.515	522.229	502.634	495.224	472.276
September	471.777	514.101	459.301	461.367	430.606
Oktober	488.696	467.041	466.938	476.048	447.542
November	480.132	478.615	459.171	461.640	423.813
December	484.886	492.324	470.228	472.067	414.521
Totaal kWh	5.526.818	5.936.671	5.724.361	5.629.128	5.411.756

Kosten inkoop elektra €	2015	2016	2017	2018	2019
	€ 577.506	€ 564.958	€ 530.641	€ 560.029	€ 524.020

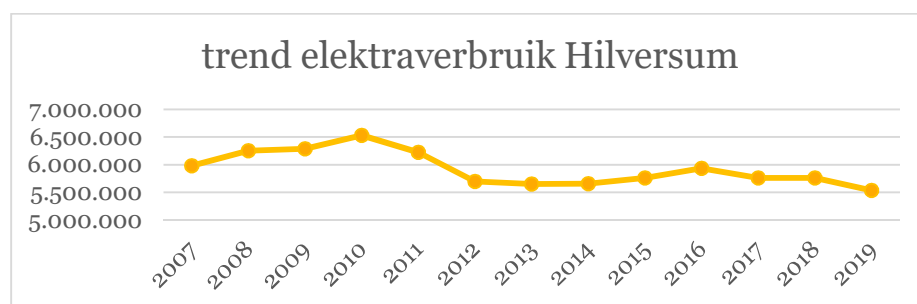
Opgewekt kWh	2015	2016	2017	2018	2019
Januari	90.720	0	0	2.172	1.900
Februari	86.400	0	0	5.791	5.124
Maart	54.810	0	0	9.115	7.381
April	0	0	0	13.071	16.226
Mei	0	0	0	19.282	14.102
Juni	0	0	0	19.619	21.289
Juli	0	0	0	23.617	19.992
Augustus	0	0	13.420	16.542	16.930
September	0	0	10.965	12.371	10.772
Oktober	0	0	6.134	7.726	3.410
November	0	0	2.532	3.099	2.180
December	0	0	847	1.407	1.132

Totaal kWh	231.930	0	33.898	133.812	120.438
-------------------	----------------	----------	---------------	----------------	----------------

Totaal gebruik elektra kWh	5.758.748	5.936.671	5.758.259	5.762.940	5.532.194
-----------------------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------

Vergelijk huishoudens kWh	2015	2016	2017	2018	2019
Aantal huishoudens	1.138	1.174	1.160	1.724	1.670
m ² Huishouden v.s. m ² Tergooi	3,17	3,28	3,24	3,31	5,30

* rode cijfers: nieuwe meter

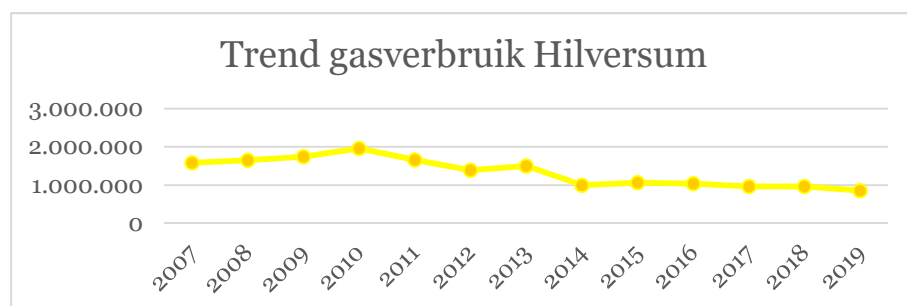
Overzicht gas

Totaal ingekocht m³	2015	2016	2017	2018	2019
Januari	161.504	142.509	162.740	126.740	132.187
Februari	143.628	132.730	119.348	147.076	99.613
Maart	127.629	127.179	95.653	128.136	92.767
April	90.908	92.834	86.152	68.038	85.362
Mei	68.204	58.270	53.654	51.368	56.246
Juni	50.118	42.006	36.585	40.408	32.336
Juli	41.215	40.286	38.409	35.104	30.934
Augustus	40.108	39.891	39.745	37.967	31.172
September	54.595	41.132	49.984	46.882	37.790
Oktober	86.048	77.310	56.740	66.043	58.460
November	95.703	114.846	100.590	101.898	94.632
December	101.885	132.528	128.818	112.087	102.070
Totaal	1.061.545	1.041.521	968.418	961.747	853.569

kosten gas €	2015	2016	2017	2018	2019
	€ 489.587	€ 456.344	€ 365.458	€ 379.979	€ 400.009

Vergelijk huishoudens gas	2015	2016	2017	2018	2019
Aantal huishoudens	646	683	635	631	637
m ² Huishouden v.s. m ² Tergooi	1,69	1,79	1,66	1,65	1,90

Gasverbruik Wkk m³	76.081	0	0	0	0
--------------------------------------	---------------	----------	----------	----------	----------

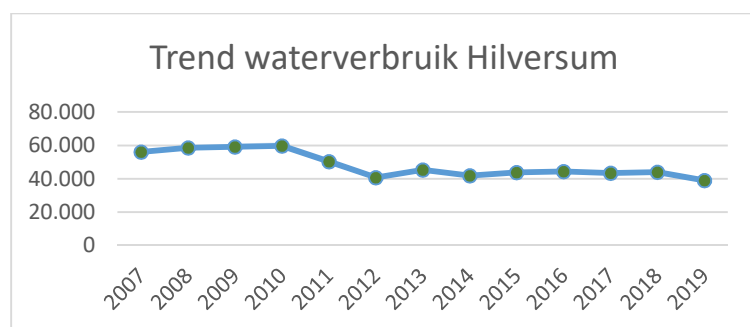
Overzicht water

Totaal ingekocht m3	2015	2016	2017	2018	2019
Januari	4.232	4.252	4.080	4.248	3.403
Februari	3.527	4.062	3.663	3.765	3.324
Maart	3.707	3.782	3.972	4.561	3.985
April	3.691	3.565	3.520	3.838	3.498
Mei	3.790	3.377	3.696	3.545	3.396
Juni	3.973	3.637	3.526	3.578	3.059*
Juli	4.349	3.310	3.404	3.698	2.861
Augustus	1.526	3.371	3.186	3.144	2.374
September	3.558	3.698	3.242	3.280	3.048
Oktober	3.673	3.574	3.545	3.539	3.501
November	3.869	4.060	3.780	3.516	3.443
December	3.845	3.673	3.893	3.289	3.171
Totaal	43.740	44.361	43.507	44.001	39.062

Kosten water (incl. BTW)	2015	2016	2017	2018	2019
Euro's (€)	€ 37.548	€ 38.510	€ 37.979	€ 36.671	€ 31.936
Vervuilingseenheden. (VE)	656,10	665,42	652,61	660,02	585,93

Huishoudens vergelijk H ₂ O	2015	2016	2017	2018	2019
Aantal huishoudens	319	324	318	321	285
m ² Huishouden v.s. m ² Tergooi	0,84	0,85	0,83	0,84	0,75

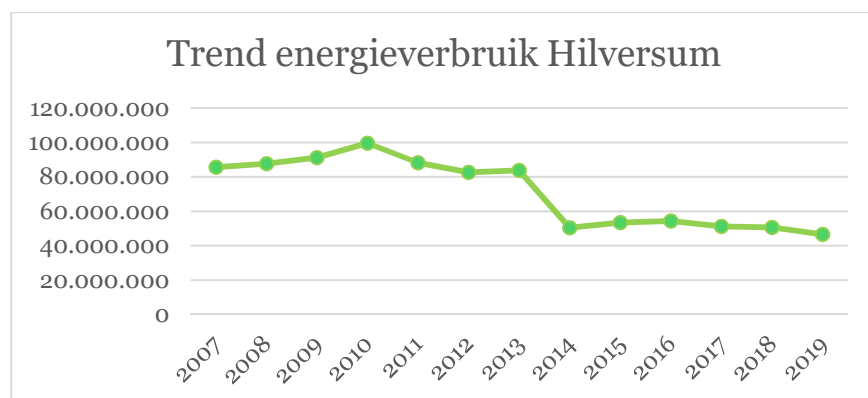
* rode cijfers: nieuwe meter

Overzicht energie

Jaar	2015	2016	2017	2018	2019
MJ	53.494.444	54.336.155	51.258.129	50.704.153	46.497.779
EVK (MJ/M ²)	1.168	1.186	1.119	1.107	1.015
Gecorrigeerd energieverbruik	31.189.936	32.964.140	30.650.430	30.439.293	27.015.459
CO ₂ uitstoot kg	1.868.319	1.833.077	1.704.416	1.692.675	1.502.281

Gewogen graaddagen (de Bilt)*	2.675	2.833	2.685	2.675	2648
correctiefactor t.o.v. vorig jaar	90,3959%	94,4127%	105,5078%	100,3700%	101,0214%
Gasverbruik ex. WKK	985.464	1.041.521	968.418	961.747	853.569
Gecorrigeerd gasverbruik	1.090.164	1.103.158	917.864	958.201	844.939

bodemsysteem Hilversum	2015	2016	2017	2018	2019
opgewekte koude (MWh)					204
opgewekte warmte (MWh)					1284
Opgewekte energie WKO (MJ)					5.356.800

Gasverbruik gem. Huishouden: 1340 m³ (2020)

Waterverbruik gem. huishouden: 135 m³ (2020)

Stroomverbruik gem huishouden: 2.832 KWh. (2020)

Gem. oppervlakte woning: 136,5 m² (65 m² x2,1)

bron: NIBUD 2020 gem huishouden 2,1 pers.

bron: CBS gem. woonopp. per persoon NL.

* bron: KWA Bedrijfsadviseurs, www.kwa.nl

6.4 Energiecijfers Tergooi Totaal

Overzicht elektriciteit

Totaal ingekocht kWh	2015	2016	2017	2018	2019
Januari	803.726	887.726	902.333	872.831	879.608
Februari	708.989	843.097	799.780	783.704	785.561
Maart	816.887	876.640	887.902	846.153	847.854
April	823.960	838.990	804.422	825.068	834.056
Mei	824.483	905.453	903.857	928.510	842.026
Juni	865.499	938.121	916.651	887.431	876.712
Juli	973.436	972.661	946.472	1.002.399	930.532
Augustus	931.467	961.806	935.694	940.536	915.255
September	849.407	949.075	841.496	853.854	806.236
Oktober	876.756	853.983	866.135	882.439	829.040
November	864.226	863.272	841.590	838.608	796.075
December	874.861	883.497	856.763	849.435	797.505
Totaal kWh	10.213.697	10.774.321	10.503.095	10.510.968	10.140.459

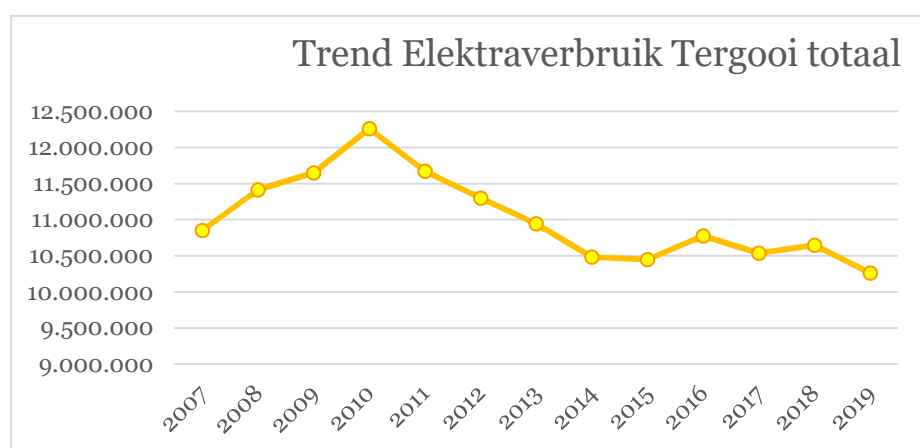
Kosten inkoop elektra €	2015	2016	2017	2018	2019
	€ 1.062.248	€ 1.026.323	€ 972.643	€ 1.033.811	€ 1.031.196

Opgewekt kWh	2015	2016	2017	2018	2019
Januari	90.720	0	0	2.172	1.900
Februari	86.400	0	0	5.791	5.124
Maart	54.810	0	0	9.115	7.381
April	0	0	0	13.071	16.226
Mei	0	0	0	19.282	14.102
Juni	0	0	0	19.619	21.289
Juli	0	0	0	23.617	19.992
Augustus	0	0	13.420	16.542	16.930
September	0	0	10.965	12.371	10.772

Oktober	0	0	6.134	7.726	3.410
November	0	0	2.532	3.099	2.180
December	0	0	847	1.407	1.132
Totaal kWh	231.930	0	33.898	133.812	120.438

Totaal gebruik elektra kWh	10.445.627	10.774.321	10.536.993	10.644.780	10.260.898
-----------------------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

Vergelijk huishoudens kWh	2015	2016	2017	2018	2019
Aantal huishoudens	2.535	2.615	2.558	3.759	3.623
m ² Huishouden v.s. m ² Tergooi	3,43	3,53	3,46	5,08	4,90

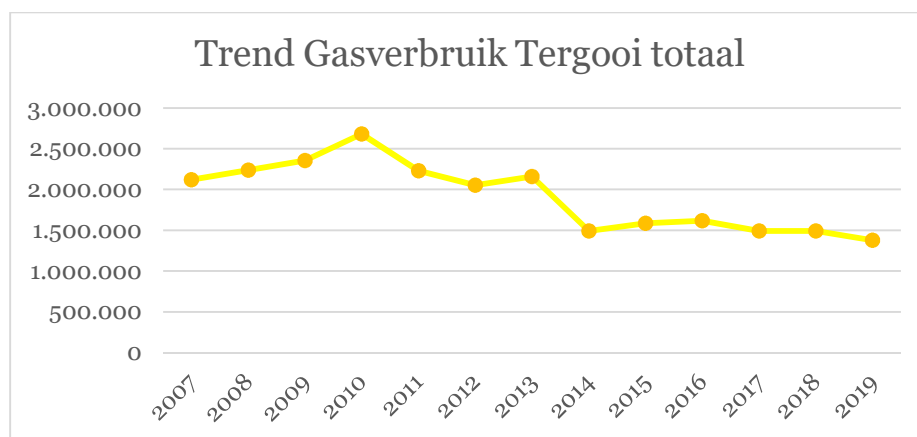
Overzicht gas

Totaal ingekocht m ³	2015	2016	2017	2018	2019
Januari	240.877	215.703	252.782	195.320	211.549
Februari	210.812	204.246	183.663	232.649	156.906
Maart	187.443	197.003	151.508	198.437	146.007
April	136.383	144.081	134.069	106.456	127.918
Mei	103.360	92.909	83.786	77.359	94.079
Juni	75.181	67.764	58.579	60.852	53.138
Juli	66.247	65.836	59.140	55.468	51.158
Augustus	65.394	65.716	60.303	57.969	50.994
September	80.403	66.189	72.921	68.848	59.477
Oktober	125.196	116.747	82.577	100.648	93.506
November	142.484	178.200	153.703	160.733	158.063
December	150.157	202.488	200.214	175.715	173.714
Totaal	1.583.937	1.616.882	1.493.245	1.490.454	1.376.509

kosten gas €	2015	2016	2017	2018	2019
	€ 742.591	€ 726.683	€ 579.261	€ 605.728	€ 655.135

Vergelijk huishoudens gas	2015	2016	2017	2018	2019
Aantal huishoudens	989	1.060	979	977	1.027
m ² Tergooi v.s. m ² Huishouden	1,34	1,43	1,32	1,32	1,58

Gasverbruik Wkk m ³	2015	2016	2017	2018	2019
	76.081	0	0	0	0

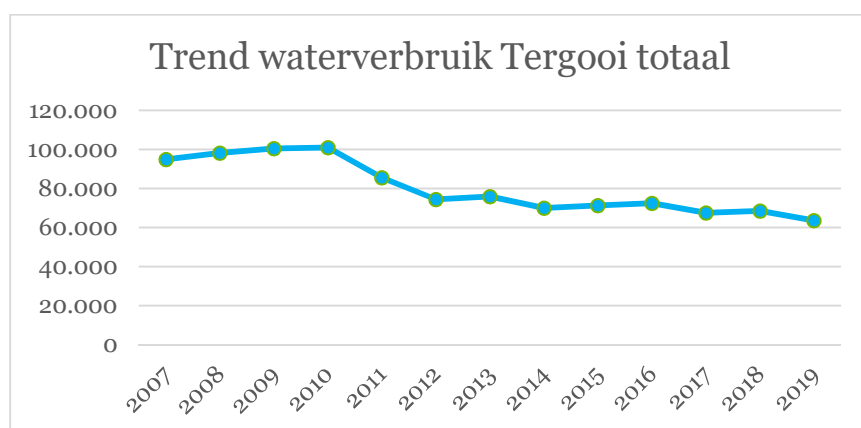

Overzicht water

Totaal ingekocht m3	2015	2016	2017	2018	2019
Januari	6.507	6.680	6.236	6.380	5.488
Februari	6.018	6.445	5.660	5.929	5.299
Maart	6.199	6.529	6.323	6.901	6.086
April	5.836	5.891	5.422	3.838	5.673
Mei	5.961	5.785	5.848	7.323	5.993
Juni	6.069	5.978	5.502	5.513	4.139
Juli	6.829	5.559	5.175	3.698	5.286
Augustus	3.587	5.488	4.968	5.949	4.314
September	5.867	5.862	5.651	6.566	4.898
Oktober	5.950	5.826	5.679	5.281	5.622
November	6.245	6.362	5.050	5.665	5.611
December	6.239	5.998	5.951	5.393	5.125
Totaal	71.307	72.403	67.465	68.436	63.533

Kosten water (incl. BTW)	2015	2016	2017	2018	2019
Euro's (€)	€ 80.539,00	€ 85.153,90	€ 80.679,62	€ 75.678,00	€ 75.895,26
Vervuilingseenheden.	1.069,61	1.086,05	1.011,98	1.026,54	953,00

Huishoudens vergelijk H ₂ O	2015	2016	2017	2018	2019
Aantal huishoudens	520	528	492	500	464
m ² Huishouden v.s. m ² Tergooi	0,70	0,71	0,67	0,68	0,72

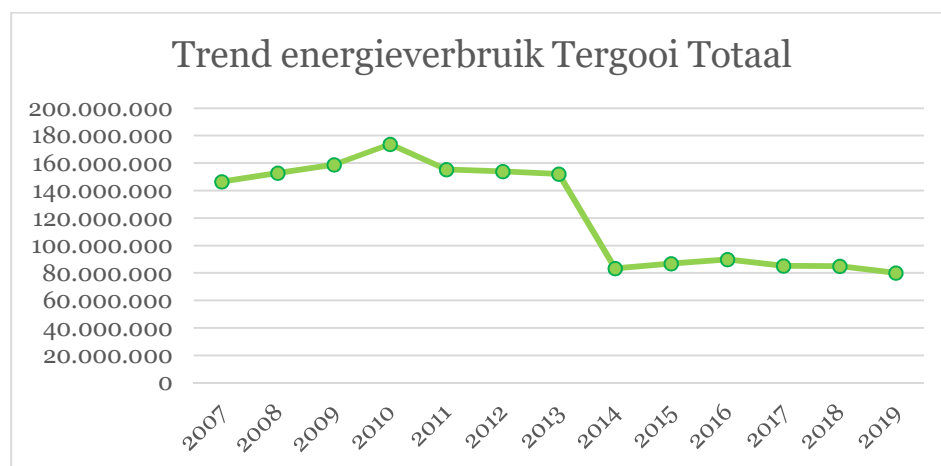

Overzicht energie

Jaar	2015	2016	2017	2018	2019
MJ	142.128.465	148.143.204	141.847.833	141.771.581	134.830.643
EVK (MJ/M2)	1.947	2.015	1.907	1.905	1.796
Gecorrigeerd energieverbruik	91.743.579	95.790.840	90.328.584	90.177.423	85.957.501
CO2 uitstoot kg	2.791.821	2.845.712	2.631.380	2.623.199	2.422.656

Gewogen graaddagen (de Bilt)*	2.675	2.833	2.685	2.675	2648
correctiefactor t.o.v. vorig jaar	90,396%	94,413%	105,508%	100,370%	101,021%
Gecorrigeerd gasverbruik in m ³	1.668.058	1.712.569	1.415.294	1.484.959	1.362.592

bodemsysteem Hilversum	2015	2016	2017	2018	2019
opgewekte koude (MWh)					204
opgewekte warmte (MWh)					1284
Opgewekte energie WKO (MJ)					5.356.800

6.5 Vuil water

Uitslagen vuilwater Blaricum 2019

Opdrachtgever
Lozingspunt
Onderzoekjaar
Projectnummer

Tergooiziekenhuizen
Blaricum eindput
2019
1269292

Datum monstername			05-02-2019	03-05-2019	13-08-2019	26-11-2019
Dag			Dinsdag	Vrijdag	Dinsdag	Dinsdag
Tijdstip			10.00	9.45	13.20	09:00
Opdrachtnummer			828021	850540	875330	901999
Monsternummer			880486	204316	347661	507033
Parameter	Eenheid	Lozingseis				
Cyanide (totaal)	µg/l	1,000	< 2	< 2	2	2.0
Chroom	µg/l		< 4	4	< 4	< 4
Koper	µg/l		380	470	320	380
Molybdeen	µg/l		< 10	< 10	< 10	< 10
Nikkel	µg/l		< 10	< 10	< 10	< 10
Tin	µg/l		< 30	< 30	< 30	< 30
Zilver	µg/l		36	43	33	27
Zink	µg/l		160	130	120	140
Som	µg/l	3,000	576	647	473	547
Cadmium	µg/l	100	< 0.2	< 0.2	< 0.2	< 0.2
Kwik	µg/l	10	< 0.1	< 0.1	< 0.1	< 0.1
Benzeen	µg/l		< 0.2	< 0.2	< 0.2	< 0.2
Tolueen	µg/l		< 0.5	< 0.5	< 0.5	< 0.5
Ethylbenzeen	µg/l		< 0.5	< 0.5	1.2	< 0.5
M-,P-xyleen	µg/l		1.3	1.0	4.7	< 0.2
orthoxyleen	µg/l		0.6	< 0.5	2.6	< 0.5
Som BTEX	µg/l	100	1.9	1.0	8.5	n.a.
EOX-AW	mg/l	0.1	< 0.1	< 0.1	< 0.1	< 0.1
VOX	µg/l	100	< 5	< 5	< 5	< 5

overschrijding lozingseis
n.a. niet aantoonbaar

Uitslagen vuilwater Hilversum

Opdrachtgever	Tergooiziekenhuizen
Lozingspunt	Hilversum HILHI0101
Onderzoeksjaar	2019
Projectnummer	1269292

Datum monstername			05-02-2019	03-05-2019	13-08-2019	26-11-2019
Dag			Dinsdag	Vrijdag	Dinsdag	Donderdag
Tijdstip			10.45	8.45	12.30	09:30
Opdrachtnummer			828019	850541	875323	901998
Monsternummer			880484	204317	347633	507032
Parameter	Eenheid	Lozingseis				
Cyanide (totaal)	µg/l	1.000	< 2	< 2	< 2	< 2
Chroom	µg/l		< 4	< 4	< 4	< 4
Koper	µg/l		280	250	220	260
Molybdeen	µg/l		< 10	< 10	< 10	< 10
Nikkel	µg/l		< 10	< 10	< 10	< 10
Tin	µg/l		< 30	< 30	< 30	< 30
Zilver	µg/l		< 5	< 5	< 5	< 5
Zink	µg/l		79	52	160	130
Som	µg/l	3.000	359	302	380	390
Cadmium	µg/l	100	< 0,2	< 0,2	< 0,2	< 0,2
Kwik	µg/l	10	< 0,1	< 0,1	< 0,1	< 0,1
Benzeen	µg/l		< 0,2	< 0,2	< 0,2	< 0,2
Tolueen	µg/l		0,6	< 0,5	< 0,5	9,3
Ethylbenzeen	µg/l		< 0,5	< 0,5	< 0,5	< 0,5
M-,P-xyleen	µg/l		< 0,2	< 0,2	< 0,2	< 0,2
orthoxyleen	µg/l		< 0,5	< 0,5	< 0,5	< 0,5
Som BTEX	µg/l	100	0,6	n.a.	n.a.	9,3
EOX-AW	mg/l	0,1	< 0,1	< 0,1	< 0,1	< 0,1
VOX	µg/l	100	< 5	< 5	< 5	< 5

n.a. overschrijding lozingseis
niet aantoonbaar

6.6 Benchmark Milieubarometer 2019

Benchmark elektriciteit

	Elektriciteit bedrijfspan	Percentage nacht- of dalverbruik electriciteit	Electriciteitsverbruik (informatieplicht)	Electriciteitsverbruik per medewerker	Electriciteitsverbruik per vloeroppervlak	Electriciteitsverbruik per bedden
		%	kWh	kWh/ fte	kWh/ m ²	kWh/ bedden
2019 organisatie 12		0	2.744.809	895	37,8	5140
2019 organisatie 8		46,4	3.607.268	4.549	91,6	11.525
2019 organisatie 6		0	4.958.135	9.914	105	33.046
2019 organisatie 31		8,68	1.475.658	9.388	112	81.702
2019 organisatie 4		29	2.093.186		115	30.787
2019 Tergooi (28)		42	10.260.898	4.777	116	22.114
2019 organisatie 29		0	11.721.848	5.847	130	
2019 organisatie 19		0	4.935.949	5.881	136	25.038
2019 organisatie 5		0	2.012.419	10.032	137	200.642
2019 organisatie 27		45,2	10.555.444		147	
2019 organisatie 30		11,3	2.211.540	5.601	150	22.639
2019 organisatie 13		45,8	9.359.348	5.505	150	24.373
2019 organisatie 9		44,2	12.474.788	4.952	152	28.416
2019 organisatie 26		42,1	14.583.845	3.042	156	
2019 organisatie 15		38,4	6.359.872	5.389	157	25280
2019 organisatie 22		0	11.171.506	5.250	158	30861
2019 organisatie 3		46,4	14.846.810	6.295	158	34.288
2019 organisatie 17		28,2	14.082.598	4.742	159	27.345
2019 organisatie 32		14,2	857.957	6.456	162	19.093
2019 organisatie 18		45,9	17.190.630	6.893	162	29.949
2019 A - Gemiddelde per m2					164	
2019 organisatie 11		45,7	13.061.946	7.486	165	23.923
Gemiddelde ziekenhuis 2018				6.601	167	28.704
2019 organisatie 25		40,2	1.580.924	6.899	169	26.951
2019 organisatie 33		47,1	7.922.199	7.922	173	21239
2019 organisatie 16		0	23.944.572	7.008	175	21.379
2019 organisatie 1		0	25.672.432	7.425	177	51.209
2019 organisatie 7		0	10.394.561	5.193	178	19.972
2019 organisatie 24		40,1	5.932.680	5.335	181	23.084
2019 organisatie 2		52,9	7.878.268	4.723	182	31.263
2019 organisatie 21		0	14.738.101	5.256	184	38990
2019 organisatie 23		45	11.796.039	6.021	208	25.925
2019 organisatie 14		48,2	21.704.658	6879	212	33.443
2019 organisatie 20		48,2	24.269.307	8.982	221	134.829
2019 organisatie 10		44,1	14.085.000	7.773	227	38.589
2019 A - Gemiddelde per bed						28.250
2019 A - gemiddelde per fte				6.145		

Benchmark brandstoffen

	Brandstoffen	Aardgas eq. verbruik (informatieplicht)	Energie voor verwarming per gebouwinhoud	Energie voor verwarming per medewerker	Energie voor verwarming per vloeroppervlak	Energie voor verwarming per bedden
		m3 gas eq.	m3 gas eq./m3	m3 gas eq./fte	m3 gas eq./m2	m3 gas eq./bedden
2019 organisatie 23		231.354	0,918	118	4,09	508
2019 organisatie 1		5.380.870	1,74	250	5,95	1.723
2019 organisatie 10		669.162	1,63	218	6,34	1.081
2019 organisatie 27		583.082	2,92		7,29	
2019 organisatie 17		1.276.154	2,87	255	8,56	1.469
2019 organisatie 16		1.384.968	3,03	405	10,1	1.237
2019 organisatie 26		1.428.841	4,86	237	12,1	
2019 organisatie 5		189.899	4,75	949	13	18.990
2019 organisatie 18		1.486.464	3,63	596	14	2.590
2019 organisatie 30		3.545.614		552	14,8	2.230
2019 organisatie 29		12.551.752	4,19	679	15,1	
2019 organisatie 12		1.120.000	4,41	365	15,4	2.097
2019 organisatie 9		1.343.590	6,57	533	16,4	3.061
2019 organisatie 6		785.770	5,57	1.572	16,7	5.238
2019 organisatie 3		1.271.616	5,6	668	16,8	3.639
2019 Tergooi (28)		1.383.109	5,06	712	17,2	3.296
Gemiddelde ziekenhuis 2018			6,25	713	18,1	3.102
2019 organisatie 15		950.271	6,23	666	19,4	3126
2019 organisatie 13		980.730	6,5	717	19,5	3.176
2019 organisatie 8		774.840	5,62	977	19,7	2.476
2019 organisatie 32		2.020.612	4,02	787	19,8	2.328
2019 organisatie 24		677.335	7,67	609	20,7	2.636
2019 A - Gemiddelde per m2					20,8	
2019 organisatie 19		4.302.512	7,13	927	21,4	3.949
2019 organisatie 2		948.310	7,3	569	21,9	3.763
2019 organisatie 20		1.175.000	6,4	947	23,3	14.214
2019 organisatie 21		1.871.777		668	23,4	4952
2019 organisatie 33		934.376	7,32	1.106	24,1	2966
2019 organisatie 11		1.926.188	6,95	1104	24,3	3.528
2019 organisatie 22		1.828.736		859	25,9	5052
2019 organisatie 31		2.697.018		2.292	27,3	19.949
2019 organisatie 4		876.238	10,4		31,1	8.302
2019 organisatie 14		1.504.242	9,11	1056	32,5	5.132
2019 organisatie 25		1.707.240	11,2	1.365	33,5	5.332
2019 organisatie 7		1.873.772	12,8	992	34	3.815
2019 A - Gemiddelde per bed						3.868
2019 A - gemiddelde per fte				768		

Benchmark Gebouw gebonden Energie

	Gebouw gebonden energie	Gebouwgebonden energie verbruik	Gebouwgebonden energie per gebouwinhoud	Gebouwgebonden energie per medewerker	Gebouwgebonden energie per vloeroppervlak	Gebouwgebonden energie per omzet	Gebouwgebonden energie per bedden	Gebouwgebonden energie (secondair) in GJ/m2
		GJ	GJ/m3	GJ/fte	GJ/m2	GJ/€	GJ/bedden	GJ/m2
2019 organisatie 12		60.151	0,237	19,6	0,829		113	0,625
2019 organisatie 8		57.301	0,416	72,3	1,45		183	0,952
2019 organisatie 6		71.201	0,505	142	1,51		475	0,908
2019 Tergooi (28)		136.123	0,45	63,4	1,53	0,0005	293	0,969
2019 organisatie 31		98.642		129	1,54		1.121	1,27
2019 organisatie 27		113.454	0,633		1,58			1,36
2019 organisatie 19		184.094	0,538	70	1,61		298	1,16
2019 organisatie 5		24.068	0,602	120	1,65		2.407	0,906
2019 organisatie 13		115.274	0,615	67,8	1,84	0,0005	300	1,26
2019 organisatie 29		511.815	0,519	84,2	1,87			1,05
2019 organisatie 3		176.117	0,626	74,7	1,88	0,0005	407	1,18
2019 organisatie 16		259.335	0,568	75,9	1,89	0,0006	232	0,949
2019 organisatie 9		154.798	0,757	61,5	1,89	0,0005	353	1,07
2019 organisatie 18		201.762	0,493	80,9	1,9		352	1,03
2019 organisatie 26		178.912	0,766	37,3	1,91			1,41
2019 organisatie 17		169.767	0,644	57,2	1,92	0,0004	330	1,03
2019 organisatie 15		87.315	0,617	66	1,92	0,0005	310	1,18
2019 organisatie 1		401.356	0,565	81,4	1,94	0,0006	561	1,1
2019 organisatie 30		132.123		72,3	1,94	0,0004	292	1,53
Gemiddelde ziekenhuis 2018				78,9	2		343	
2019 organisatie 23		113.487	0,45	57,9	2,01	0,0004	249	0,88
2019 organisatie 25		68.790	0,677	82,3	2,02	0,0006	321	1,78
2019 organisatie 4		46.572	0,71		2,13		568	1,4
2019 A - Gemiddelde per m2					2,2			1,46
2019 organisatie 33		100.873	0,667	101	2,2	0,0007	270	1,5
2019 organisatie 22		158.423		74,4	2,25	0,0006	438	1,39
2019 organisatie 24		74.832	0,847	67,3	2,28		291	1,3
2019 organisatie 11		180.918	0,652	104	2,28	0,0007	331	1,36
2019 organisatie 20		255.613	0,639	94,6	2,32	0,0006	1.420	1,83
2019 organisatie2		100.918	0,777	60,5	2,33	0,0004	400	1,35
2019 organisatie 14		242.951	0,664	77	2,37	0,0004	374	2,06
2019 organisatie 10		147.944	0,61	81,6	2,38	0,0006	405	1,16
2019 organisatie 21		191.885		68,4	2,4	0,0006	508	1,4
2019 organisatie 32		74.150	0,502	98,3	2,47	0,0006	291	1,21
2019 organisatie7		152.775	0,987	76,4	2,61		294	1,79
2019 A - Gemiddelde per bed							380	
2019 A - gemiddelde per fte				81,3				

Benchmark water en afvalwater

	Water & afvalwater	Drinkwater verbruik per medewerker	Water verbruik per vloeroppervlak	Water verbruik per omzet	Water verbruik per bedden	VE per m3 waterinkoop (afvalwatercoëfficië
		m3/fte	liter/m ²	liter/l	liter/bedden	VE/m3
2019 organisatie 6		21,7	231		72.307	0,0218
2019 organisatie 4			577		153.988	0,015
2019 organisatie 29		26,6	591			0,0142
2019 organisatie 20		24,9	613	0,169	374.444	0,0152
2019 organisatie 31		52,2	623		454.545	0,01
2019 organisatie 3		26,8	674	0,173	145.924	0,0173
2019 Tergooi (28)		29,6	715	0,25	136.927	0,0149
2019 organisatie 8		36,4	733		92.243	0,015
2019 organisatie 27			785			0,015
2019 organisatie 1		32,4	794	0,227	229.997	0,0146
2019 organisatie 13		30,5	828	0,229	134.844	0,0162
2019 organisatie 19		36,3	837		154.511	0,015
2019 organisatie 16		34,1	851	0,253	104.130	0,0208
2019 organisatie 32		34,3	863	0,221	101.522	0,0161
2019 organisatie 5		64,9	889		1.297.300	0,0218
2019 organisatie 26		17,3	889			0,015
2019 organisatie 9		29	894	0,22	166.526	0,015
2019 organisatie 14		29,3	903	0,17	142.479	0,0147
Gemiddelde ziekenhuis 2018		36,3	920		157.988	0,016
2019 A – Gemiddelde per m2			928			
2019 organisatie 23		27,1	938	0,171	116.675	2E-05
2019 organisatie 15		32,7	954	0,225	153479	0,0147
2019 organisatie 12		24,3	1.029		139.798	0,0138
2019 organisatie 7		30,3	1.036		116.371	0,0218
2019 organisatie 18		45,5	1.069		197.908	0,0094
2019 organisatie 21		30,8	1.080	0,284	228484	0,0152
2019 organisatie 24		31,9	1.081		137.918	0,0003
2019 organisatie 22		35,9	1.085	0,287	211224	0,0211
2019 organisatie 10		38,4	1.118	0,287	190.411	0,023
2019 organisatie 17		33,4	1122	0,245	192509	0,02
2019 organisatie 25		46,1	1.132	0,321	180.140	0,0111
2019 organisatie 11		51,5	1.135	0,334	164.628	0,0176
2019 organisatie 33		53,3	1.162	0,394	142.777	0,0103
2019 organisatie 30		47,4	1.269	0,247	191.447	0,0092
2019 organisatie 2		42,5	1.637	0,307	281.107	0,0141
2019 A – Gemiddelde per bed					166.195	
2019 A – gemiddelde per fte		33,4				

Benchmark CO2 uitstoot en compensatie

	CO2 en Compensatie	Totale CO2 emissie per medewerker	Totale CO2 emissie (in kg) per bedden	Totale CO2 emissie vertaald naar autokilometer	m2 zonnecellen ter compensatie CO2 emissie
		ton CO2/ft e	kg CO2/b edden	ton om de evena	m2
2019 organisatie 21		1,33	9868	443	36.842
2019 organisatie 22		1,72	10133	436	36.232
2019 organisatie 26		2,35		1.336	111.055
2019 Tergooi (28)		2,55	11.797	650	54.067
2019 organisatie 19		3,02	12.865	945	78.526
2019 organisatie 23		4,14	17.821	964	80.091
2019 organisatie 8		4,22	10.698	398	33.073
2019 organisatie 9		4,26	24.426	1.274	105.913
2019 organisatie 29		4,64		3.348	278.331
2019 organisatie 30		4,7	18.981	1.019	84.741
2019 organisatie 13		4,71	20.848	951	79.074
2019 organisatie 3		4,84	26.353	1356	112.705
2019 organisatie 25		5,11	19.952	507	42.172
2019 organisatie 18		5,23	22.741	1.551	128.929
2019 organisatie 1		5,46	37.675	3.201	266.063
2019 organisatie 24		5,56	24.076	735	61.115
2019 organisatie 10		5,61	27.871	1.209	100.481
2019 organisatie 2		5,8	38.403	1150	95.588
2019 organisatie 32		5,83	17.238	522	43.418
2019 organisatie 14		6,03	29.338	2.262	188.062
2019 organisatie 17		6,17	35.610	2.179	181.139
Gemiddelde ziekenhuis 2018		6,3			
2019 A - gemiddelde per fte		6,31			
2019 organisatie 15		6,47	30332	1.016	84.486
2019 organisatie 20		6,68	100.286	2.145	178.297
2019 organisatie 16		6,86	20.913	2.783	231.347
2019 organisatie 33		7	18756	831	69.101
2019 organisatie 12		7,13	40.926	2.597	215.859
2019 organisatie 7		7,25	27.892	1.723	143.259
2019 organisatie 11		7,57	24.190	1.569	130.457
2019 organisatie 31		7,94	69.131	723	60.088
2019 organisatie 5		8,37	167.330	199	16.527
2019 organisatie 6		8,74	29.149	520	43.186
2019 organisatie 4			36.877	359	29.868
2019 organisatie 27				920	76.471
2019 A - Gemiddelde per m2					
2019 A - Gemiddelde per bed			36.094		

6.7 WKO Hilversum

Voor de WKO Hilversum is onderstaand overzicht aan bevoegd gezag gestuurd in verband met hoeveelheden opgepompt grondwater.

Jaaropgave grondwater voor bodemenergiesystemen
Dit formulier opstaan en uploaden via: [Onze website](#) *

Basisgegevens

Projectnaam: ✓
 LGR inrichtingscode: ✓
 Rapportagejaar: ✓
 Datum Jaaropgave: ✓

Gegevens onstelfer Jaaropgave (BBL1000-de-ekend)

Bedrijfsnaam: ✓
 Contactpersoon: ✓
 E-mail adres: ✓
 Telefoonnummer: ✓
 Adres: ✓
 Plaats: ✓

Gegevens vergunninghouder

Bedrijfsnaam: ✓
 Contactpersoon: ✓
 E-mail adres: ✓
 Telefoonnummer: ✓
 Adres: ✓
 Plaats: ✓

	Maximaal debiet (m³/jaar)	Gespuid grondwater (m³)	Stroomverbruik ondergronds deel (incl. warmtepomp) (kWh)	VERWARMINGSBEDRIJF (WINTER)			KOELEBEDRIJF (ZOMER)			Aan bodem toegevoegd koude (MWh)	Aan bodem toegevoegd warmte (MWh)	Maximale injectie temperatuur (°C)
				Ontrokken water (m³)	Gemiddelde onttrekkings-temperatuur (°C)	Gemiddelde injectie-temperatuur (°C)	Ontrokken water (m³)	Gemiddelde onttrekkings-temperatuur (°C)	Gemiddelde injectie-temperatuur (°C)			
Januari:	0			0								
februari:	50			223	10,5	9,0	0	0	0	0		
maart:	50			10714	10,1	8,4	20	1	1	0		
april:	50			11378	9,4	8,2	16	3	0	0		
mei:	50			28472	10,2	8,0	75	25	0	0		
juni:	50			11384	10,6	8,2	32	1084	10,5	17,1	8	22,3
juli:	50			7998	11,6	7,7	36	1582	9,2	16,2	13	20,8
augustus:	50			8072	11,7	7,6	38	1455	9,8	16,3	11	20,9
september:	50			13041	10,6	7,0	55	185	9,6	16,7	1	21,1
oktober:	50			20925	10,3	7,3	73	37			0	
november:	50			20209	10,4	8,0	56	20			0	
december:	50			21866	10,3	8,1	58	4			0	
	50	n.n.b.	n.n.b.	154283	10,4	7,9	459	4415	9,5	16,1	33	22,3

SPF: (indien opgenomen in vergunning)

* Ga op onze website naar: [Digitaal blaar](#) -> [Formulieren Waterwet](#) -> [Wkbformulieren Water](#) -> Vul hier de juiste gegevens in en voeg dit Excel-bestand toe als bijlage. Zorg dat dit bestand volledig is ingevuld en correct is opgesteld.